

Alman limanları abluka ediliyor

Sofyadan gelen garip bir haber: **Hitler, Musolininin sulh tekliflerini kabule meyyal!**

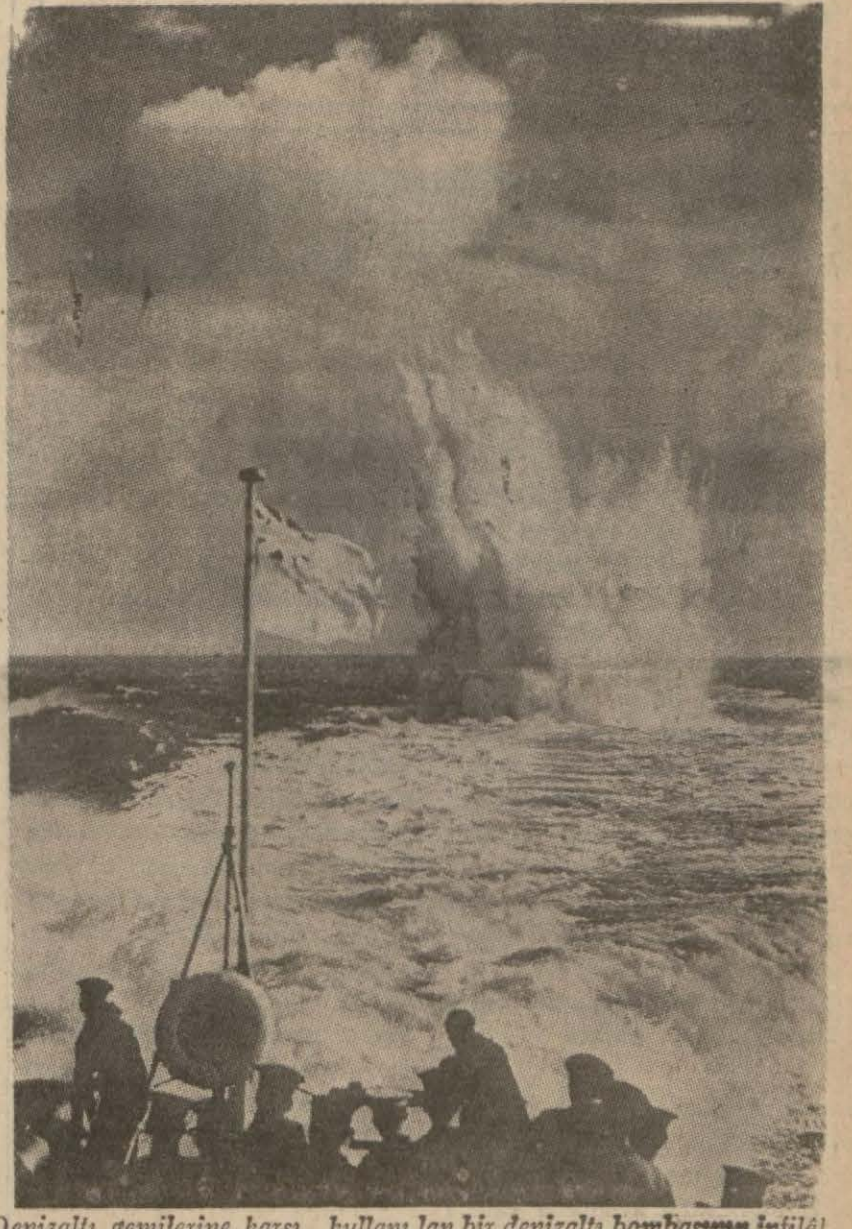
**Bir Leh süvari livası
şarkî Prusyaya
girdi**

**Drač ve Aylunya
limanları kapatıldı**

Paris bu sabah 3,5 saat tayyare hücumu korkusu geçirdi

Varşova resmen bildiriyor:

**Alman tayyareleri
zehirli şeker ve
cigara atıyorlar!**

Denizaltı gemilerine karşı kullanılan bir denizaltı bombasının infilâ

**Haliçte denizaltı
inşaâtı durdu mu?**

**Alâkadar Alman müessesesi
şayiaların doğru olmadığını söylüyor**

Kiyelde inşa edilen Batray denizaltı gemimizin harp vaziyeti dolayısıyla, Almanlar tarafından memleketimize gönderilmesinden imtina edildiğini yazmıştık.

Gerek bu hareket, gerek Haydarpaşa tren geçidindeki beton köprü inşaâtını üzerine alan Alman grupunun faaliyetini durdurması bazı şayialara yol açmıştır.

— Geçenlerde denize indirilen Yıldırım denizaltı gemisinin teçhizatının tamamlanması inşaâtının normal şekilde devam edilmektedir. Bu arada Haliçte denizaltı gemilerini yapmakta olan Krup fabrikası

Devamı 4 üncüde

DIKKAT ETTİNİZ Mİ?

Dün Akşam

Son Dakika

Gazetesinde okuduklarınızı bugün sabah gazetelerinde gördünüz!

Hâdiselerin

tefsiri

**MUSOLİNİ
SUSUYOR!**

Faşist İtalyanın en salâhiyetli adamı olarak mutlaka Musolininin vaziyetini açıkça izah etmesi lâzımdır. Aylardanberi, Venedik sarayındaki balkonuna çıkarak Romalılara bir tek kelime söylemedi. Belki İtalyan başvekil bugüne kadar muhafaza ettiği sükûnun sebepsiz olduğunu iddia edebilirdi. Belki kendisine bu iddiasında hak da verirdi.

Fakat bugün artık söylemek zamanı gelmiştir. Avrupa bir umumî harp vaziyetine girmiş bulunuyor. Harbe sebeb olan ve hattâ harp hareketlerine ilk başlıyan, İtalya-

Devamı 4 üncüde

**Ticaret gemilerini
himaye için**

Amerika

Atlantik deniz yolları üzerine

Filo

Gönderiyor

Washington, 5 (A.A.) — Kabine içtimarını müteakip Edison matbaasında beyanatta bulunarak Amerikalı mütecileri Avrupadan getiren vapurları muhafaza etmeye matuf tedbirleri tetkik ettiğini söylemiştir.

Söylenildiğine göre, bahriye nezareti, Amerika vapurlarının himaye için harp gemilerini Atlantik yolları üzerinde sıralamayı deripş etmektedir. Bu sayede Amerikalı mütecileri taşıyan ecnebi vapurları himaye edilmiş olacaktır.

Munaimleyh, yarın bu hususta bir karar itti haz edileceğini ilâve etti.

Bahriye nezareti son derecede mübrem bir ihtiyaç karşısında kalmış ve Amerikalıların Avrupaya seyahatlerine müsaade edilmeyeceğini bildirmiştir.

**Yugoslavya, Romanya ve Sovyet
Rusyanın bitaraf kalacakları
ilân ediliyor**

Londra 5 — Holanda bandıralı Gronle vapuru Almanyaya giderken bir İngiliz harp gemisi durdurulmuş ve vapuru aramıştır. Bu hâdisse İngilizler tarafından Alman sahillerine abluka konmasının ilk tezahürüdür.

**Kızılhaç trenini
bombardıman**

Varşova, 5 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Bu sabah Alman bombardıman tayyareleri Szydlowiec istasyonunda kızılhaç trenine taarruz etmişlerdir. Tren, kısmen tahrip edilmiştir.

Trenin bütün vagonlarında kızılhaç işareti bulunmaktaydı.

Havas ajansının muhabiri dün Varşova civarındaki Alman üsere karargâhını ziyaret etmiştir. Muhabir burada evvelki geceki taarruz esnasında yere inmek mecburiyetinde kalan ve esir edilen 24 Alman pilotu görmüştür. Pilotlar yaralıdır. Muhtelif uzuvları sarıdır. Esirlerin kendi kulübeleri dahilinde gezinmelerine müsaade edilmiştir.

Leh askerleri bunlara iyi muamele etmektedir.

Varşovanın dünkü bombardıman esnasında, bombalardan biri Praga mahallesinin şarkındaki istasyonunda duran kızılhaç işaretli üç trenin yanında bir izci yardım barakasına isabet etmiştir. Bombalardan birkaç tanesi çocuk olmak üzere 20-30 kişi kadar yaralanmıştır.

Leh süvariler Şarkî Prusyada

Paris, 5 — Varşovadan haber alındığına göre bir Polonya süvari livası Kovalen civarında Şarkî Prusyaya girmiştir. Polonya süvarileri sür'atle içerilere doğru hareket ediyorlar.

Varşovadan nesredilen tebliğe göre, Polonya cephesinde vaziyette mühim bir değişiklik vardır. Polonya ordusu toplanmış ve Alman ordusunun ileri hareketini durdurmuştur. Şarkî Prusyadan yapılan taarruz tamamen durdurulmuştur. Chestohovada açılan gedik kapatılmış, birçok noktalar da mukabil taarruza geçilmiştir. (Devamı 4 üncüde).

Not

Kanlı muamma...

Yazan: M. DALKILIÇ

NEŞREDİLEN bütün beyannameleri okuyanlar aynı hayretli karanlığa çıkıyorlar: Harbî amaçlarını hiç kimse sarîh surette anlatmıyor.

İngiliz ve Fransızlarınki sarîh:

— Bizim Alman milletiyle hiçbir davamız yok. Biz hakkın kuvvete ezilmemesi prensipi için mecburen harbe giriyoruz! Diyorlar.

Yani, sarîh bir prensipi müdafaa gayesiyle harbe girdiklerini biliyoruz.

Fakat beri tarafın gayesi insanı ve belki bütün dünyayı saşatmaktadır.

Kâh:

— Polonyayı tedîb için...

Kâh:

— Danzîği ilhak için...

Kâh:

— Çemberi kırmak için...

gayeleri zikrolunuyor.

Bunların en değeri olabilecek olanı şüphesiz çemberi kırmak gayesidir. Fakat aynı beyannamelerde Rus paktı ile çemberin kırılması olduğu da aynı zamanda ilân ediliyor.

Binaenaleyh, dünya şaşkın bir halde, harbin hakiki maksadı hakkında tahminler yapmakla meşguldür.

Çünkü Avrupa kanlı bir muamma karşısındadır. Bundan dolayıdır ki herkes hâdiselerin inkışafını beklemeye mecburdur.

Ancak hâdiselerin inkışafıdır ki bu müthiş muammayı çözecektir.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

CUMHURİYET:

Yunus Nadi, başlayan harbin AL manya cephesinden sebeplerini izah ettikten ve bu harbin patlama, ması için sarfedilen gayretleri tesbit ettikten sonra bunun şimdiki mevzî bir mahiyette kaldığını işaret etmekte ve bu harb karşısında Türkiye'nin mevkiini tayine çalışmaktadır. Yunus Nadi diyor ki:

"Bizim memleket ve milletimiz vaziyeti soğukkanlılıkla takip ederek hareket hattını onun inkışafı şekline göre tayin etmek mevzînde bulunuyor. Hükümetimiz, hâdiselerin şimdiki karşısında tahakkuk etmiş görünen hakikatini, onar daha ihtimal halindeyken çoktan gözönüne alarak tedbirlerini ona göre tanzim etmiştir. Bugün için harb fiilen bir Avrupa harbidir, ve bizden epeyce uzakta bulunuyor.

Bütün milletin, vaziyeti daima gözönünde tutan Milli Şefimiz, hükümetimiz ve meclisimiz etrafında sımsıkı toplanarak kendisine yaranan vakar ve kararlar vaziyetin inkışafını beklemesi lâzım geleceğini söylemeye hacet bile yoktur. Bu büyük mücadelede biz ancak hakkın ve adaletin muzafferiyetini temenni edebiliriz. Kendimize taal, lûk eden kısmında bu hakkı ve adaleti, yani kendi hudud ve hukukumuzu en ileri kahrmanlıklarla ve behemehal muvaffakiyetle müdafaa edeceğimizde ise kimsenin şüphesi olmayacağı sanırız.

VAKİT:

Asım Us, Almanyanın İngiliz ultimatomuna verdiği cevabındaki bir fıkradan bahsederek, Hitlerin daha evvelden Musolininin sulh teklifinde bulunacağından haberdar olduğunu söylüyor ve şöyle diyor: "İtalyan başvekilî Londra ve Paris hükümetleri nezdinde tavassut yaparak Alman askerleri Polonyada istedikleri yerleri birkaç gün içinde işgal edeceklerdi. Danzig ve koridor meseleleri yüzünden bir Avrupa harbinin önüne geçmek için İngiliz ve Fransız hükümetleri bir müteareke şartıyla sulh müzakeresini kabul edeceklerdi. Böylelikle Almanya ikinci bir Münih muzafferiyeti elde etmiş olacaktı. Bundan sonra, bu yoldaki limitlerin tahakkuk etmemesi üzerine Roma ve Berlinde bir sukutu hayal vukua geldiğini bildiren muharrir Almanyanın artık sonuna kadar memleketi tehlikesinde olduğunu ilâve ettikten sonra sözlerini şöyle bitiriyor: "İtalyanın bu harpte bitaraf kal-

ması Akdeniz emniyeti noktasından mühimdir. Fakat her vakit tekrar ettiğimiz gibi, İtalyan bitarflığının kıymeti devamlı olmasına bağlıdır; Almanyanın Polonya tarafında işini bitirdikten sonra bu devletin bitarflıktan vazgeçmesi ihtimali mevcutsa, bilâkis bugünkü bitarflık ancak İtalyan menfaatine ve diğerlerinin zararına bir tedbir olur. Bu itibarla umumî vaziyet henüz aydınlanmış değildir."

YENİ SABAH:

Hüseyin Cahid Yalçın, bugünkü makalesinde, Almanyanın bütün sulh tekliflerini reddederek harbi tercih etmesinin sebeplerini tahlil ediyor ve neticede Alman siyasetinde hiçbir prensip bulunmadığını söylüyor.

Versay muahedesiinden bahseden muharrir, bu muahedenin yegâne kusuru, Almanyanın istilâ hırsına sed çekememiş olmasında bularak diyor ki:

"Herhalde harp Almanya için manevî bakımdan çok fena şartlar dairesinde başlıyor. Dünyada bitaraf, okuduğunu ve işittiğini muhakeme ve tahlil kabiliyetini haiz hiç bir kimse yoktur ki Almanya'yı haklı görebilsin. Efkârımızımıye karşısında davasını kaybeden AL manya aynı davayı muharebe meydanlarında da kaybetmek suretile cezasını çekecektir ve ancak o zaman beşeriyet rahat bir nefes alacaktır."

Yoksul çocuklara yardım
Bu sene orta okullara da teşmil edilecek

Bir yıl içinde ilk okullarda okuyan 15 bin yavruya muhtelif yardımlar yapılmış ve 15 bin çocuk ders yılı müddetince doyurulmuştur. İlk okul himaye heyetleri önümüzdeki ders yılı bu teşkilâtını genişletmek maksadıyla yeni bir çalışma programı tanzim etmektedirler. Bu çalışma programı ile 30 bin talebeye yardım yapılma imkânları temin edilmiş olacaktır. Maarif vekillîği bundan başka orta okullarda da avni teşkilâtı yapılması için alâkadarlara emir vermiştir. İstanbulda bu yıl orta okulların 15 bin fakir talebesine yardım yapılacaktır. Bu husustaki teklifler vakında ikmal edilerek önümüzdeki ders yılı başından itibaren tatbik mevkiine konacaktır.

Son günlerde şehrimizi terkeden ecnebler çoğalmıştır. Polis dördüncü şube müdürlüğü hergün sabahtan akşama kadar memleketlerine dönmek istiyen ecneblerle dolup boşalmaktadır. Bu arada şehrimizde otu-

ran bir ecnebi tebeası da ikamet tezkerelerini yenilemek için müracaat etmektedirler. Resmimiz bu müracaatçıları gösteriyor.

Haber Şehirden ve Memleketten

Semplon ekspresi
artık işlemiyor
Bugün Milânodan ve ancak iki
vagonluk bir tren geldi

Fransanın da harbe girmesi Avrupa trenleri üzerinde derhal tesirini göstermiş, Avrupanın merkez ve şimal memleketleriyle münakalât tamamen durmuştur.

Evvelce cenup yolundan istifade edilerek yapılan Semplon ekspresi seferleri bu vaziyet yüzünden Milâno ile İstanbul arasında işliyen bir tren haline gelmiştir. Maamafih hâlâ Semplon adını taşıyor.

Semplon hattının kapanması dolayısıyla bu şekilde yola çıkan ilk tren bu sabah yedibuçuğa doğru İtalyanlardan gelmiştir.

Her zaman dört beş vagonluk mükemmel ekspres mevcudu böylece iki vagona inmiştir.

İtalyadan itibaren Budapeşte, Belgrad ve Sofyaya uğrılan bu trenden 15 yolcu çıkmıştır.

Bazı yolcuların verdikleri izahata göre, şimali Avrupa ile münakalâtın kesilmesine, düne kadar Fransanın İsviçre tarafından ilân edilen bitarflığa tam surette riayet edeceğine dair katî teminat vermekte gecikmiş olması sebep olmuştur.

İsviçrenin, Almanya ve İtalyadan aldığı teminat üzerine bu memleketlerle hudutlarını açık bulundurmasına mukabil Fransa hududunun da derhal açılacağı ve bugünkü hududun normal bir hale getirileceği temin ediliyor.

Bizim öğrendiğimize göre, şimali Avrupa trenlerinin Semplon ekspresiyle alâkalarının kesilmesi sadece bundan ileri gelmiş değildir. Fransa - İtalya hududu açık olduğu halde Paris - Roma tren seferleri tatil edilmiştir. Maamafih İtalyanın (Modan) şehri - den Fransaya diğer vasıtalarla geçilebiliyor. Fransa haric bütün tren münakalâtını durdurmuş ve şimdiki durumunun hepsini umumî seferberlik dolayısıyla çok artan askerî nakliyata tahsis etmiştir.

Bu itibarla Avrupa ekspresi treni şimdilik daha bir müddet Milâno ile İstanbul arasında işliyeceği muhakkak görülüyor.

Bu sabah gelen yolcuların ekserisi Türktür. Maamafih hâlâ Münih üzerinden Almanyanın yolcu gelmesi temin edildiğinden trende Berlin yolcuları da vardır. Yeni askere alınmış 20 yaşında bir Alman genci burada bulunan validesinin vefatı dolayısıyla bir hafta izinli gelmiştir. Alman - Macar hududu normal bir haldedir.

Avrupanın muhtelif yerlerinde bulunan şarklılardan beş kişilik bir İraklı seyyah kafilesi de bugünkü trenin yolcuları arasındadır. Trenlen sefide ile ağır bir hasta infirmitir.

Bu İraklı genç bir kızdır. Avrupa sanatoryumunda tedavide bulur

duğu sırada vaziyetin karışması üzerine, hastalığına rağmen biran evvel memleketine dönmek istemiş: "Doğduğum yerde ölmek istiyorum!", diyerek yola çıkmıştır. Buradan Bağdada kadar gidebileceği şüphelidir.

Japon ataşenavalı

Bir müddettenberi İtalyada bulunan Japonyanın Paris deniz ataşesi muavini yüzbâşı Bota Jitsibi bu sabah şehrimize gelmiştir.

Yolcuların anlattıklarına göre, Berlin, Polonya tayyarelerinin hücumuna uğradığına dair tehlike işaretleri üzerine çok heyecanlı bir gün geçirmiş, halk panik haline düşmüştür. Fakat sonradan bunun Alman askerî makamlarının bir denemesi olduğu anlaşılmış, sükûnet güçlüğüle iade edilebilmiştir.

İtalyada vaziyet sakindir. Işıkların söndürülmesi, sinema ve diğer eğlence yerlerinin kapanması gibi fevkalâde tedbirler kaldırılmıştır.

Yolcuların işittiklerine göre, İtalyanın Almanlarla mevcut anlaşması dolayısıyla üç sene bitarflığı muhafaza etmesi ihtimali vardır.

İtalya hükümeti, askerlik çağı haricindeki tebealarının harice seyahat yasağını kaldırdığından bu sabah bir İtalyan yolcu da gelmiştir. Almanya da, Türkiyede işi olan tebealarının seyahatlerine şimdilik müsaade etmektedir.

Dünkü ekspres

Sabahları 7,40 da şehrimize gelen dünkü son Semplon ekspresi dün 8,30 saat teahhürle ancak akşam saat 16 da gelmiştir. Gecikmenin sebebi Avrupada sıkı kontroller yapılmasıdır.

Dünkü trenle 25 kişilik bir İraklı talebe kafilesi gelmiştir. Talebeler bugün memleketlerine gideceklerdir.

Bugünkü konvansiyonelle gelen yolcular

Bu sabahki konvansiyonelle treni bermutat Peşteden gelmiştir. Almanların Polonya ile harba başladıkları zaman Berlinde bulunan talebelerimizden 43 kişilik bir grup muhtelif memleketlerin yollarında on gün kadar kaldıktan sonra bu trenle memleketimize dönmüşlerdir.

Belçikadan, Almanya'ya geçip te bu kafil ile birlikte gelen yolculardan biri Hitlerin son harp nutkunu Berlinde bir meydanda dinlediğini, Alman halkının harbe şiddetle aleyhtar olduğunu, hattâ mühim bir kısmının nutku yarada bırakarak hiddetle çekildiklerini, Almanlar harbi kazansalar bile memleketlerinin harao olacağını korktuklarını söylemiştir.

Diğer yolcuların izahatına göre, muhtelif aktarmalar yüzünden

Vapur seferleri
intizama giriyor
İhtikâr teşebbüslerine karşı a âkadarlar
şiddetli takibata başladılar

İtalya hükümetinin bitarflığını ilân etmesi üzerine Akdenizde vapur seferleri intizama girmiştir. Şehrimizdeki İtalyan vapurları acentesi dün alâkadarlara müracaatla bir müddettenberi limanımıza tekrar muntazam seferler yapacaklarını bildirmiştir. Diğer ecnebi vapurları da Akdenize çıkmağa, oradan limanımıza gelmeğe başlamışlardır. Bulgaristan limanlarına sızman İtalyan vapurları sularımıza hareket etmişlerdir.

Her hafta limanımızla İtalya limanları arasında ekspres yolcu seferleri yapan vapurlar bir iki güne kadar tekrar işlemeğe başlayacaklardır.

Ecnebi vapurlarının bu şekilde işlemeğe başlayacakları haberi her tarafa memnuniyet uyandırmıştır. Şimdiden lüzumsuz yere fiatları yükselen bazı maddeler normal fiyata düşmüştür.

Bir müddettenberi limanımızda kalan Fransız Teofil Gotye vapuru bugün Akdenize hareket edecek

Anafarta ve Tırhan bugün geliyor

Diğer taraftan Mersinden limanımıza gelirken İzmirde alkonulan Anafarta ve Tırhan vapurları dün verilen bir emirle İzmirden hareket etmişlerdir.

Vapurlar bu gün öğleden sonra limanımıza geleceklerdir. Gene Mersinden geri dönen Güney vapuru da hiçbir limana uğramadan dün gece limanımıza varmıştır.

Almanya'yı dört günde geçebilmişlerdir.

Talebelerimiz Yugoslavyada konsolosluğumuzun tahsisatı kalmaması yüzünden kendilerine yardım geciktirildiğinden dört gün beklemeye mecbur olmuşlar ve epeyce zahmet çekmişlerdir. Yunanistanda Selânik ve Gülmülcüne konsoloslarımız talebelerimize çok kolaylıklar göstermişlerdir. Asker ve sivil bütün Yunanlılar talebelerimizi çok samimî surette karşılamışlardır.

Talebeler, kendilerine böyle mîlâfîrperverlik gösterilmesinden çok müteşekkirdiklerini, Yunanistanda yabancı bir memlekette bulunmadıkları itibarıyla ayrıldıklarını söylüyorlar.

Yunan zabıtları, yolcularımızla, konuşmalarında Türk kumandanlarının Yunan askerlerinin de kumandanı olduğunu bilhassa tebâriiz ettirmişlerdir.

Cumhuriyet merkez bankası müşavirlerinden Volferd Peşte - den, iktisat fakültesi doçenlerinin Refi Sükrü Perlinden gelmiştir. Yolcular İtalyaya kadar

Yiyecek ve giyecek
maddeleri pahalılaşıyor

Birkaç gündenberi yükselmeye başlayan bazı maddelerin fiatları addi azamiyi bulmuştur. Piring fiatları beş kuruş, makarna 4 kuruş, yağ sekiz kuruş, zeytinyağ 6 kuruş, fasulye 1 kuruş pahalaşmıştır.

Bunlar yiyecek maddelerdir. Ayrıca giyecek eşyası olan gömlek, aravat, ayakkabı fiatları da yüzde birimi beş nispetinde pahalaşmıştır. Alâkadarlar fiatları yükselten bu fırsat düşkünlüleri hakkında şiddetli takibata başlamışlardır.

Memleketimizde iş yapan
Alman firmaları

Memleketimizde iş yapmakta olan bazı Alman firmaları, bilhassa giriştikleri inşaatı yarıda bırakmışlardır. Bu arada Haydarpaşada yapılan bir beton köprü yarıda kalmıştır.

Devlet fabrikalarında
istihsal arttırılacak

Haber verildiğine göre iktisat vekâleti devlet fabrikalarının cumartesi günleri öğleden sonra çalışmasını ve böylelikle istihsalatın arttırılması kararlaştırılmıştır. Hattâ pazar gününün de mesai geçmesine alınması düşünülmektedir. Fakat bu hususta meclisin karar vermesi lâzımdır.

Ham madde ihtiyacımız bir buluranc geçirmektedir. Yerli fabrikalarımızın harice sipariş ettiği ham maddeler yolda kalmıştır.

geçtikleri yerleri panik halinde bulmuşlardır.

Maamafih bu memleketlerde soğukkanlılıkla seyahatlerine devam eden turistlere tesadüf edilmiştir.

İsviçrede askerî hazırlıklar hararetlenmiştir. İsviçreli, Almanların, İsviçre dağlarını geçeniyeceklerini pek mahdut ve dar geçit yerlerini aşmağa teğbâbüs edenlerin dinamitlerle berhava olacaklarını ileri sürüyorlar.

Berlinde bulunan 22 İraklı talebe, Bağdat hükümetinden alâkaları emirle bugünkü trenle gelmişlerdir. Yarın transit geçerek Bağdada gideceklerdir.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu'na
vazife teklif edildi

Edebiyat fakültesinin eski tenebiye profesörü İsmail Hakkı Baltacıoğlu'na Maarif Vekâleti tarafından bir vazife teklif edilmiştir. fakat kendisi eski vazifesini istememiştir. Vekâlet henüz kararını

Haber
AKSAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 216. Telgraf adresi: İSTANBUL HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare : 24370
İlan : 20335
ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
3 aylık	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	27.50	50.00
1 yıllık	50.00	90.00

DİTİKA

Uzaksark'ta vaziyet

Almanyanın Rusya ile anlaşması bilhassa Japonya'da büyük şaşkınlık uyandırdı. Zira, esasen son zamanlarda Alman - Japon münasebatında bir tereddüt başlamıştı ve Tokyo hükümeti Almanya'yı kaybetmesi ihtimaline karşı İngiltere ile müzakerelere daha fazla ehemmiyet veriyordu. Bu yazıda değerli bir Fransız siyasîsinin kaleminden uzak şarktaki vaziyetin vazih bir tahlilini okuyacaksınız.

Japon hükümeti bugün bir taraftan Mihver devletleri ile, bir taraftan da İngiltere ile müzakere halinde bulunuyor.

Evvelâ Japonya ile Mihver münasebatını gözden geçirelim.

Okuyucularımız bilirler: Japonya Almanya ve İtalya ile bir "antikomin tern", misaki yaptı. Bu, b' nevi fikri ve manevi yahut, bugünkü tabirle, ideolojik bir anlaşmadır ve bu anlaşma ile üç devlet komünistlikle ve her türlü benzeri ile, her nerede görülürse, mücadeleyi taahhüt etmektedir. Fakat bu misakin çok kalı hiçbir hükmü yoktur.

Onun için Hitler bunu tamamlamayı düşünüyor. Geniş bir ihtilafı pek yakın gördüğü için, Japonya'yı yanında bulmak istiyor ve, Almanya ile İtalya namına Japonya'yı bu ik devlele bir askeri ittifak imzasına davet ediyor. Bu ittifak sayesinde içlerinden biri harbe mecbur olursa diğer ikisi ona bütün silah kuvvetleri ile derhal ve otomatik bir suretle yardım edecekler.

Bu teklife Japonların cevabı ne şekildedir? Buraya Japon efkârını ikiye ayırdığını: gün gibi görüyoruz. Nüfuzları büyük olan askerler derhal peki demeye hazır. Onlara göre böyle bir ittifak karşısında demokrat devletler ne yapacaklarını şaşırarak, mukavemet hususundaki kararları gevşeyecek ve, geçen sene Münih'te olduğu gibi, "tekrar karşı tarafta zafer kazanacak ve bu suretle dünyada katli hâkimiyeti ellerine alacaklar.

Gene onlara göre, "kahraman devletler, üstün yaratılmış devletler, — yani Almanya, İtalya ve Japonya — tarihî gayelerini tahakkuk ettirecekler, Almanya orta ve şarkı Avrupa İtalya Akdenizde, Japonya Asya ve Büyük Okyanus'a emellerine kavuşacaklar. Eğer bir harp çıkacak olursa la bir arada öyle bir kuvvet teşkil edecekler ki çok geçmeden zaferi kendileri kazanacaklar.

Fakat bu teklifi Japonya'da oldukça mühim bir diplomatik kütle, iş adamları hattâ hükümetin tamamı tarafından bile kabul edilmiyor.

Onlar diyorlar ki, Almanya ile İtalyanın Japonya'yı kendi yaptıkları bir harbe sürüklemek işlerine gelir buna hiç şüphe yok. Onlar Japon kuvvetlerinden Kuzuldenizde, Mısır ve Süveyş karşı, mühim bir istinat olarak istifade etmek istiyorlar. Fakat buna mukabil Japonya'nın onlardan ne istifadesi olacak? Onların ne kazanacağı malûm. Fakat Japonya ne kazanacak? Gene onlar şöyle düşünüyor:

"Haydi, mütteliklerimiz bize bir iki gemi gönderdiğini farzedelim. Bize bunların ne gibi bir faydası doğurur. Bizim böyle bir yardıma esasen ihtiyacımız yok. Sovyetler, İn-

gilizler ve Fransızlar öbür tarafta hayallerini kurtarmaya çalışırken onların imtiyaz mıntakalarını ele geçirmek, Çin istilâsını sona erdirmek, hattâ — kimbilir — Hindicini ve Hindistana ayağımızı basmak bizim için çocuk oyuncağıdır.

"Bilâkis, totaliter devletlerle büyük bir alâişle ittifak yaparsak bütün demokrasileri aleyhimize kaldırmış olmaz mıyız?

"Bütün demokrasiler demek, Amerika da dahil demektir: Askerî, mali ve iktisadî kuvveti ile büyük bir devlet olan Amerika o zaman bizimle ham madde ticaretini keser ve bizi çok vahim müşkülâta uğratabilir. O zaman da bizim için tarihî gayelerimize veda etmek düşer."

İşte Japonya bu şekilde, bir tereddüt vardır. Hangi taraf kazanacak; şimdiki halde bunu kestirmek çok zordur.

İngilterede de tereddüt var

İngilterede de aynı şekilde ve muvazi surette bir tereddüt var. Muvazi surette diyoruz, çünkü İngiltere ile Japonya'nın tereddütleri birbirine bağlıdır. Japonya tereddüdü bırakıp tamamlamı Mihver tarafına geçse İngiltere'nin de tereddüdü kalmaz. İngiltere de Japonya aleyhine katli bir vaziyet alsaydı Japonya da derhal Mihver lehine katli bir karar verir.

İngiliz - Japon ihtilafının başlangıcı hatırlardadır: Bir gümrük müdürünün öldürülmesi üzerine Tokyo hükümeti İngilizlerden dört şüphelî çinlinin teslimini istemişti. Bu çinliler Tiyençindeki İngiliz imtiyazlı mıntakasına iltica etmişlerdi. Bunun üzerine, iki hükümet arasında müzakereler başladı. İngiliz hükümeti Çin de Japon ordularının bulunduğu "filen", tanımış oldu ve mahallî asayiş temin hususunda bu ordu ile işbirliği edeceğini, kâfi derecede delil gösterilirse Çinlileri teslim edeceğini vaadetti.

İst bu karar üzerine İngiliz eskarı umumiyesi ayağa kalktı. Sade işçi veya liberal gazeteler değil, muhafazakâr Times gazetesi bile şöyle yazdı:

"Hâdisenin bu şekilde, halli karşısında İngilizlerin büyük bir kısmı iğbirar duymuştur..."

İngiliz gazetelerinin neşriyatı arasında, hükümetin bu tarzda teslimi yeti milletlerarası hukukun en esaslı kaidelerine muvazir olduğu işaret ediliyor. Gümrük müdürünün katli siyasî bir cinayettir ve hiçbir devle böyle bir cinayetin faillerini diğer tarafa teslim etmez veya, hiç olmazsa, ancak bu istemiye hakkı olan bir hükümete teslim eder. Habuki Japonya Çin'de meşru hükümet değil, dir, Hattâ Çin'de muharip bir devle bile sayılamaz, çünkü harp ilan etmemek riyakârlığına kullanmış bir devlettir. Binaenaleyh Japonya Çin'de bir mütecaviz, bir haydut, bir canî vaziyetindedir. İşte o asil İngiliz bugün bu haydutla arlaşma ya pacak kadar alçalıyor.

Diğer taraftan, İngilterenin bu şekilde hareketi İngiliz imparatorluğunun en hayati menâatlerine muvazir, deniliyor: Mr. Chamberlayn mücerretlik diye bütün herkes a-

ciz telâkki ediyor. Çinliler büyük bir sukutu hayale uğradılar, cesaretler kırıldı. Romanya, Lehistan gibi Ortı Avrupanın büyük devletlerinde de aynı sukutuhayal, aynı cesaret kırılması görüldü ve bunlar acaba İngilizlere itimat ne dereceye kadar caizdir diye düşünüyorlar. Amerika lostlarımızda da aynı sukutu hayal aynı cesaretsizlik. Bunun üzerine, Amerikanın bîtaraf kalmasını isteyenler büyük bir kuvvet buldular.

Bari fedakârlıklara mukabil harpçilikten vazgeçirmek mümkün olsa! Fakat haydudun elinden silâhı ancak karşı durarak alınabilir, onun önünde boyun eğerek değil. Nitekim, anlaşmanın daha ertesi günü Tokyo hükümeti İngiliz aleyhtarı nümayişler emri vermiş, yeni talepler ileri sürmüştür.

İngiliz hükümeti, bu tarzda ki mü talealara, şu cevabı veriyor:

"Çin vaziyetini "filen", tanıdım evet; çünkü filî vaziyet kadar sözü geçer bir şey yoktur, sen onu tanımazsan o kendisini zorla sana tanıtır.

"Benim yerimde siz olsaydınız ne yapacaktınız? Harp mi edecektiniz? Yani yarın bize burada lazım olacak kuvvetleri uzak şarka mı gönderecektiniz? Ben böyle bir kapana düşmek istemedim.

"İktisadî blokla mı dediniz? Evet kuvvetli bir silâhtır bu, fakat herkes tarafından müştereken tatbik edilerek şartile. Halbuki, bana karşı bu kadar şiddetli davranan Amerikan birleşik devletleri bizimle blokla tatbikine hiç de taraftar görünmüyorlar.

"O halde, başka ne yapabiliriz? Konuşmak, müzakereye girişmek ve muahede yapmaktan başka çare yoktur.

"Bu muahedeyi en az aleyhimizde olan şartlarla yaptım. Esash bir ehemmiyeti olan bir şey vermedim. Aşıkâr olan bir şey, yani Çin'de Japon ordusu bulunduğunu kabul ettim, esasen bunlarla münasebette bulunmamanın imkânı yoktu. Tiyençin iltica eden Çinlilerin suçlu olduklarına dair bana delil getirdiler. Dört canlıyı kurtaracağım diye cihânı ateşe vermek daha mı iyi olurdu?

"Dikkat edelim! Japonya'yı tahrik ettikçe, yaraladıkça onda bize karşı bir isyan hareketi uyandırıyoruz ki bununla da öbür tarafa yaklaşmamız yardım etmiş oluyoruz. Bilâkis ben kendisiyle müzakere ederken onun Almanya'ya daha fazla yaklaşmasını mani olmuyor, hiç olmazsa bunu geciktirmiyor muydum? Onu daha fazla geri çekmeye muvaffak olsaydım kazanacağımız menfaati bir düşünün. Kâfi miktarda dostumuz var, mı diyorusunuz! Pekâlâ ama, daima düşmanımızın sayısını arttırmak mı lâzım!,"

Yukarda, iki tarafın da ileri sürdüklerini olduğu gibi naklettik.

Hülâsa olarak, şu muhakkak ki Japonya bugünlerde Mihver devletleriyle otomatik ve tam bir askeri ittifakı kabul etmezse Mr. Chamberlayn bir iki fedakârlığa mukabil İngiltereye, İngiliz imparatorluğuna, Avrupa'ya ve sulha büyük bir hizmette bulunduğunu söyleyebiliriz.

Maceradan Maceraya

Anlatan: Dr. NİHAT REŞAT BELGER.

— 8 —

Yazan: SABİH ALAÇAM

Bu mektup, hayatımda yeni bir devrenin ilk işareti demektir. Artık, binbir zahmeti, ve günlerce intizarı müteakip elde ettiğim ihtisas vesikasının hiç bir ameli kıymeti kalmamıştı. Çünkü, Avrupada yaşamak, orada çalışmak imkânını elde ettikten sonra, Kıbrısta ebelik yapmanın manasız birşey oluyordu.

Az evvel, benim için büyük bir saadet teşkil eden (on altın ve hem de her ay!) vaadinin tahakkuku, şimdi, bütün cazibesini kaybetmişti.

Yalnız, Kıbrıs İngiliz valisinin nezaketini unutmamak ve kendisine teşekkür etmek lâzımdı.

Bu maksatla hükümet konağına gittim.

Valiye:

— Size karşı minnettarlığımı tekrar etmek ve arzı vedada bulunmak üzere geldim, dedim.

Vali, hayretle yüzüme baktı. Sözlere devam ettim:

— Vakia, istemiş olduğunuz ihtisas vesikamı İstanbuldan getirttim. Buyurun, bakınız.

Fakat, bundan böyle Lefkoşala kalacak değilim.

Vali, mütebessim bir çehre ile sordu:

— Nereye gidiyorsunuz?

— Mısır'a!

— Bu anî seyahatin sebebini sorabilir miyim, acaba?

Valiye nagehanî olarak aldığım mektubu tercüme ettim:

— Ovv, doktor, dedi, bu ne şansı! O halde sizi tebrik eder ve muvaffakiyetler dilerim.

Hükümet konağından ayrıldık tan sonra, doğruca otele geldim. Çabucak hazırlandım. Elimde küçük valizim, hemen bir arabaya atladım. Bana günlerce ıztıraplı saatler geçiren, fakat sonra da büyük bir ümit ve kurtuluşun müjdesini veren Lefkoşadan uzaklaştım.

Muntazam gese üstünde, mutarid adımlarla ilerliyen beygirin çektiği talikada düşünüyordum.

Alınma, tekrar Mısır'a gitmek yazılı imiş meğerse.. Beni, binbir maceraya sürükleyen hâdiseler, yolumu hep ehramların diyarına çıkarıyordu. İster mesut olayım, ister meyas; bu, böyleydi...

Sanki, gizli bir kuvvet; beni, mukavemet olunmaz bir tesir altında bırakıyor, her hangi bir serencamın safhaları içine muhakkak İskenderiyeni dekornu, Kahirenin, Portsaidin sillesini karıştırıyordu..

Hindistana giderken, Prenses Zehra ile karşılaşmış, Kahireye yollanmıştım.

Talih kuşu, başıma binbir galle kondurmuş, rahat bir nefes alabilmek imkânını, ancak Mısır yolunun gözükmesiyle bulabilmiştim. Bütün yolların Romaya çık-

ması gibi, halâs yolu da Mısır'a çıkıyordu.

Mısır, benim için, bir oğur sembolü olmuştu. Amerika zencilerinin yanlarında taşıdıkları "kaz tüyü" gibi...

Her halde, Prenses Zehra, bana Mısır yolunu açan Prenses Zehra, Firavunlar diyarının tarihi melikesi Kleopatranın aksine, bir (hayır ve hasenat ilâhesi) idi!

Lárnakaya gelir gelmez, ilk işim vapur acentelerine koşmak oldu.

Taliin güler yüz göstermesi levam ediyordu. Birkaç saat sonra kalkacak olan küçük bir vapur, beni İskenderiyeye götürcekti.

Hemen biletimi aldım ve sabırsızlığımın tesiri ile olacak ki, geminin hareketinden çok önce kamarama yerleştim.

Artık, gözlerim Mısır istikametine çevrili, ah şu vapur bir demirini alsaydı, ah şu İskenderiyeye rıhtımına bir ayak atsaydı, diyordum..

IV

İskenderiyeye çıkar çıkmaz, doğruca Ahmet Celâeddin paşanın verdiği adrese gittim.

Bana kapıyı açan uşağa kim olduğunu söyleyemez, adamcağkızım hemen yüzü güldü. Hürmetkâr ve mustalah bir lisanla:

— "Paşa hazretleri, zatâliniz için, bendenize tenbihatı müteaddide bulunmuşlardı zaten efendi-miz...."

Diyecek lafı uzattıkça uzattı. Nihayet dayanamadım, sordum:

— Paşa nerede? Sen onu söyle!

— Kan'da efendim.

— Ne zaman gitti?

— Birkaç gün evvel. Hareketlerinden önce, hep teğrifi âlinize intizar buyurdular. Fakat, prenses hazretlerinin ahvalı sıhhiyeleri kesbi vahamet eylediği için fazla duramadılar. Zatâlinizin de hemen yola çıkarak, Kan'da kendilerine iltihak etmenizi söylediler.

Uşaktan bu cevabı aldıktan sonra, seyahat yine mukaddermiş, diyerek vapur acentelerinin bulunduğu yere gittim.

Yaptığım tahkikat sonunda, İskenderiyeden Kan'a kalkacak ilk vapurum, iki gün sonra hareket edeceğini öğrendim.

Artık yapılacak bir şey yoktu. İki günü, avare avare dolaşmak, gezinmekle geçirmek kararını verdim. Doğrusu, bu kadar zahmet ve yorgunluktan sonra da buna hak kazanmıştım.

İskenderiyeye şehri, şimdi çok inkişaf etmiş. Fakat daha o vakit de yine güzel bir beldeydi. Her yerde hendesinin ve mimari üslubun muntazam karakteri göze çarpıyor; şehir, temiz ve geniş bulvarları, bakımlı haliyle insanın yüzüne gülüyordu.

Fakat, sıcak da müthişti.

Gezmelerim esnasında birçok tıbbi tetkiklerde bulundum. Nihayet, yine denizlere açılmak zamanı geldi, çatı. Bindığım gemi, şimdiki ismini hatırlıyamıyorum. Mese, jeri kumpanyasına ait şirin bir vapurdu.

Seyahate, müsait bir havayla başladık. Akdenizin tatlı meltemleri içinde yol alıyor, vapur hayatının tabii bir icabı olduğu vehile birbirimizle hemen samimileşiyorduk.

Yolcular arasında, iki genç İngiliz misri vardı. Bunlar, tarihî tetkikler yapmak üzere Mısır'a gelen üniversite talebeleriymiş. Doktor imtihamı vermek için, eski Mısır tarihi hakkında bir tez hazırlıyorlarmış ve Kan - Paris yoluyla Londra'ya döneceklermiş!

(Daha var)

Hayata dair :

Athenia

GEÇEN seferki umumî harpte "geçen seferki", bir de "bu seferki", olacak mıydı? Öyle felâketlerin bir tanesi bile insanlık için utanılacak bir şey den bir de ikincisinin açılması...

Geçen seferki umumî harpte Almanlarla beraberdik; buna rağmen Lusitania'nın batırılması bizim de kayıplarımızı ürperti. Deniz ortasında bir torpille batan koca bir gemi, kaybolan binlerce insan. O faciâlar tekrar başladı. Bu seferki umumî harp başlar başlamaz, Almanya'ya bir büyük yolcu gemisi torpilletti. Elbette, harptir, iki düşman birbirini okşayacak değil.

Kalle, kumbara, kurşun yağdırarak, havadan bomba atacak. Fakat gemizaltı gemilerinin yolcu vapurlarına atıkları torpil, insanları da öldürüyor.

Almanya, Lusitania'yı batırmakla hem çok fena bir harekette bulunmuş, hem de ihtiyatsızlık etmiştir. Louis d'Englien'in öldürüldüğünü Talleyrand'ın: Bu cürümden dolayı fazla bir şey, bir hata, dediği hayret olunur. 1914 te sağ olsaydı, Lusitania meselesi için de harp ederdi. Amerika'nın harbe girmesinde, o geminin batırılması çok tesiri oldu. Athenia'nın batırılması da hiç şüphesiz büyük bir tesir olacaktır; maamafih bir cürüm, cinayet olması beni daha çok sinirlendiriyor. Athenia... Zekâ ilâhesi

geminin adını taşıyan gemi. Uzun bir harbin, o ilâheye karşı bir savaş ile başlaması, çılgınlık içinde olduğumuzun bir delili sayılmaz mı?

Denizaltı gemilerinin Lusitania, Athenia gibi vapurları batırmasından birçok yararlıklar gösteren denizaltı gemisi kumandanları oldu; bunları birer kahraman diye hatırlıyoruz. Halbuki Richtofen, Tayyarecilik de bu kadar felâketlere sebep oluyor. Bu insan öldürüyor. Fakat ne biliriz? onda başka bir asalet var. Denizaltı gemisi insana o hissi veriyor. Hele silâhsız adamlarla dolu vapurlara hücum ettiği zaman.

Nurullah ATAÇ

Liman işletmesi

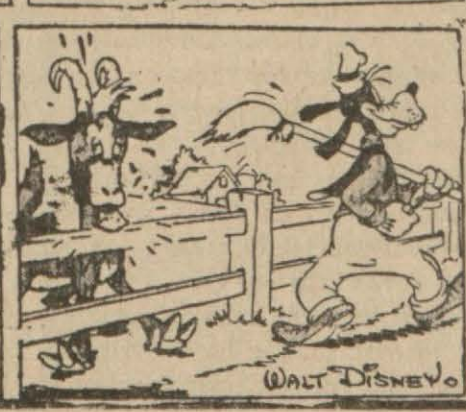
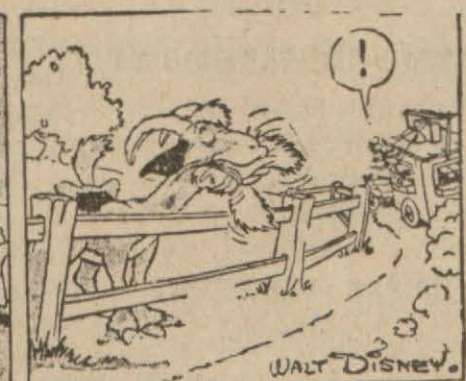
İngiliz kredisinden istifade etmek istiyor

Limanlar İşletmesi Umum Müdürü Raufi Manyas Ankaraya yazmış. Vekâletle, yakında inşaatına başlanacak büyük iskele hakkında temaslara yapacak olan liman amelesinin 17 madde ile ilgili olarak da malûm verecektir.

Bunlardan başka umum müdür Raufi Manyas'a ait mühim bir işle meşgul olduğunu bildiriyor. İngiltereden aldığı krediye evvelce liman işletmesi umum müdürlüğünün de tasviri kararlaşmıştır.

Fakat bugünlerde alâkadarlara Raufi Manyas'ın liman işletmesi hakkında bir çok malzeme alınması hususundan bahsederek krediden tasviri kararlaşmıştır.

MIKI YAZ TATİLİNDE

...si neşre başlamıştır. ...terginden bildirilmek.

TELGRAF TELEFON RADYO

İngiltere ve Fransa harekâta başladılar

İngiliz tayyareleri Alman harp gemilerini bombardıman ettiler

"Athenia" vapuru nasıl batırıldı?

Gemiciler ve infilaktan ölenler müstesna Yolcuların hepsinin kurtarıldığı bildiriliyor

Londra, 5 — İçinde 1400 yolcu bulunan Athenia İngiliz vapurunun torpillenerek batırılması hâdisesi - nin uyandırdığı heyecan ve asabi - yet devam etmektedir.

Negredilen bir tebliğde bildiril - diğine göre, infilak esnasında ölen yolcular ve gemiciler müstesna ol - mak üzere Athenianın bütün diğer yolcuları ve mürettebatı muhtelif vapurlar tarafından kurtarılmıştır.

Press Association'un yazdığına göre, Athenia vapurundaki 1400 yolcunun yüzde yetmiş beşi kadın ve çocuktu.

Almanlar geminin kendileri tarafından batırılmadığını iddia etmek - tedirler. Almanlara göre Athenia serseri bir torpile çarparak bat - mıştır.

Fakat İngiliz istihbarat nezareti, "Athenia" vapurunun bilâhâz bir Alman denizaltısı tarafından batı - rıldığını bildirmektedir.

İngiliz amirallığı da Athenia va - purunun bir mayna çarparak bat - mış olabileceği hakkındaki Alman iddialarına cevap vapurun battı - ğı mntakaya hiçbir mayn dökülme - diğini bildirmektedir.

Diğer taraftan İngiliz kraliçe Ma - ri transatlantığı dün Newyorka vâ - sil olmuştur.

Birkaç gündenberi bu gemiden malûmat almamamış ve gemi, ken - dişine sorulan suallere torpillenmek korkusundan kurtulmak için cevap vermemiştir.

İzmir fuarı

Onbeş günde 348 bin kişi tarafından gezildi

İzmir, 4 (A.A.) Dokuzuncu en - ternasyonal İzmir fuarı geçen se - nelere nazaran gördüğü büyük ra - ğbet içinde dün akşam on beşinci gününü ikmal etmiştir. Bu on beş gün içinde fuarı ziyaret edenlerin sayısı üç yüz kırk sekiz bin yirmi kişi bulunmuştur.

Bu miktar geçen senenin aynı devresine nazaran takriben 17000 kişi fazladır. Denizyolunun kapalı olmasına rağmen yalnız dün fuarı ziyaret için haricîten İzmir'e ge - lenler 1700 ü geçmektedir. Bu da fuarın memleketiçe uyandırdığı derin alâkanın bir misalidir. Hal - kın büyük bir dikkatle gezdiği muhtelif pavyonlardan maada eğ - lence yerleri, gazino ve tiyatro - lar da rağbet görmekte ve bu - ralardaki kalabalık mutadın üs - tünde bulunmaktadır.

Almanya ile ticaret muahedesi yenilemedi

Berlin, 4 (A.A.) — Almanya maliye nezareti, Türkiye ile tediy e servisi ahkâmının 30 eylül 1939 ta - rihine kadar temdit edilmiş oldu - ğunu bir tamimle bildirilmiştir.

Anadolu ajansının yaptığı tah - kikat neticesinde, bu haberin doğ - ru olmadığı ve Almanya ile aramız da mevcut olan ve 31 ağustos ta - rihinde hitam bulmuş olan ticaret muahedesiinin temdit ve teccid e - dilmediği anlaşılmıştır.

Bir Yunan vapuru mayinle battı

Bir İngiliz kruvazörü bir Alman şilebini, tayfasını esir aldıktan sonra batırdı

Londra, 5 — İngiltere ve Fransa ile Almanya arasında ilk muhase - mat başlamıştır. Faaliyet daha zi - yade İngiliz hava kuvvetleri tara - fından yapılmaktadır. Fransa ise karada faaliyettedir. Dün Pariste neşredilen ilk harp resmi tebliğine nazaran "Cephede tedricen temas - lara girilmektedir.

Fransız deniz kuvvetleri kendile - rine gösterilen yerlere gitmiştir. Hava kuvvetleri icabeden keşifler - de bulunmaktadır...

Ancak bu umumî harekâtın ne tarafta başladığı dün henüz tasrih edilmemiştir.

İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

Diğer taraftan dün İngiliz tayya - releri Almanya üzerinde uçmuşlar, fakat bomba atmamışlardır. Bu hu - sustaki resmi İngiliz tebliği şudur: "3-4 eylül gecesi İngiliz hava kuv - vetlerine mensup tayyareler Alman toprakları üzerinde şimalde ve garp te uzun bir keşif uçuşu yapmışlar. Hiçbir düşman tayyaresi bunların önüne geçmemiştir.

Tayyarelerimiz, geniş bir arazi sahası üzerine, Alman milletine hit - tap eden beyannameden altı milyon nüsha atmıştır...

Beyannamelerin metni

"İngilterenin Almanyaya ihtarı,, başlığını taşıyan bu beyannameler - de şöyle denilmektedir:

"Almanlar, Almanya hükûmeti neticesini bildiği halde İngiltereyi soğukkanlılıkla ve bilebile harbe sü - rüklemiştir. Almanya dünyayı 1914 den daha büyük bir felâkete sürük - liyecektir. Hitler, sulh emelleri bes - lediğine dair dünyaya teminat ver - miştir. Fakat bu teminat sahtedir. Hitler, geçen eylülde de, "Avrupa da hiç bir arazi talebinde bulun - mıyacağız,, demiştir.

Hiçbir hükûmet tebaasını bu ka - dar vahi bahanelerle ölüme sevk et - memiştir. Bu harp, tamamen lü - zumsuzdur. Çünkü Almanyanın ne arzısı, ne de hakları tehdit edil - miştir. Hiçbir hükûmet, Ren mnta - kasının tekrar işgaline, anlaşıla ve Südetler mntakasının ilhakına ma - ni olmamıştır. Ne İngiltere, ne de başka bir devlet, Almanyaya Al - man olmuştan milletlerin istiklâfını ihlâl etmediği müddetçe mümanaa - etmemiştir. Almanyanın bütün tale - pleri, haklı oldukları müddetçe is - a'f edilebilecekti. Ruzvelt, sizi ge - reflisi bir sulha davet etti. Hükûme - tiniz, bu daveti kabul edeceği yer - de sizi kitale ve kazanacağınızı ü - mit edemediğiniz bir harbin fecaat - lerine mahkûm etti.

Hakikat, uzun seneler sizden sak - landı ve Alman düşüncesi bir ta - haşşüt kampına hapsedilmiş gibi susmağa icbar edildi. Alman mil - letine karşı hiçbir husumetimiz yok - tur.

Nazi sansürü uzun bir harbe da - vanacak vasıtalarından mahrum bu - lundüğünüz sizden sakladı. İflas arifesinde bulunuyorsunuz. Bizim ve millet-fiklerimizin tüklenmez in - san, silâh ve yiyecek ihtiyatımız vardır. Sonuna kadar gitmeğe az - mettik. Darbelere sarsılmıyacak

kadar kuvvetliyiz. Nefesimiz tüken - meden sizi tamamen mahvedecek vaziyetteyiz. Şimdi ve her saatte sulh istemek hakkına maliksiniiz. Biz de sulhü ümit ediyoruz ve sulh taraftarı olması şartile herhangi bir Alman hükûmetile sulhü imza et - meğe hazırız...

İngiliz tayyarelerinin beyanname attıklarını Alman ajansı da itiraf etmektedir. Bu husustaki Alman tebliği şudur:

"3 eylülü 4 eylüle rapteden gece, İngiliz tayyareleri, çok yüksekten uçmak suretile Holanda hududun - dan gelerek Alman arazisi üzerinde ilerlemeğe teşebbüs etmiş ve tayya - relerden bazıları beyannameler at - mağa muvaffak olmuşlardır. Bilâ - hare İngiliz tayyareleri hava mü - dafaası karşısında geri dönmüşler -

Alman gemilerini bombardıman

Diğer taraftan İngiliz tayyarele - ri dün akşam Almanyanın Vil - helmshafen ve Kukshaten harp li - manlarındaki Alman harp gemile - rini de bombardıman etmişlerdir. Bu hususta İngiliz resmi menbala - rından henüz hiçbir malûmat veril - memiştir. Alman menbalarından gelen telgraflarda şu malûmat var - dır:

"Yeni tipte İngiliz tayyareleri dün saat 18 e doğru Vilhelmshafen ve Kukshafene taarruz etmiştir. Tayyarelerin attıkları bombalar, müdafa bataryalarının şiddetli a - teşi karşısında müessir olmamış - tır. On iki İngiliz tayyaresinin beşi düşürülmüştür. Diğerleri Holanda istikametinde çekilmişlerdir...

Alman gazetelerinin iddiaları

İngiliz tayyarelerinin Holanda üzerinden uçarak geldiğini iddia e - den Almanya matbuatı, bu harpte tamamen garanti edilmiş bir devle - tin bitiriliğini ilk önce İngiltere - nin ihlâl etmiş olduğunu kaydeyle - mektedir.

Alman gazeteleri, Fransanın Mu - solini tarafından yapılan tavassut teklifini kabul etmiş olduğunu ve e - ğer İngiltere Almanyaya ultimatom vermekte isticâl göstermeseydi har - bin önüne geçilmiş olacağını iddia etmektedir.

Alman matbuatı hücumlarını hep İngiltereye tevcih eylemekte - dir.

Danimarkalı bombardıman

Danimarka ajansı neşrettiği bir tebliğde dün saat 16 ya doğru mil - liyeti belirsiz bir tayyare Danimar - kanın Esbjerg şehrine bir bomba atmıştır.

Üç katlı bir bina harap olmuş ve iki kişi ölmüştür. Üç kişi de ya - raalanmıştır.

Denizle faaliyet

İngiliz amirallığının bir tebliğin - de deniliyor ki:

"Donanma bütün denizler üze - rinde faaliyettedir. Fakat şimdiye kadar mühim bir hareket olmamış - tır.

Douvres limanı ticarete kapatıl - mıştır...

İngiliz istihbarat nezareti, Sü - veys kanalında seyrisefainin düş - manın harekâtı yüzünden sekteye

İÇERDE:

* 1000 yataklı şehir hastanesinin Mecidiyeköyünde inşası Nafia ve - kâleti tarafından da kabul edilmiş - tir.

* Belediye imar müdürlüğü Tak - sim kışlası arkasında yapılacak ser - gi sarayının projesini hazırlamakta - dir.

* Tepebaşı bahçesinin olânlarını yapacak olan mühendis Gotye dün İzmirden gelmiştir.

* Beyoğlu 42 inci ilmekten baş - muallimi Refi Uzun maaşı 35 lira - ya çıkarılmıştır.

* Fatih Çarşambadaki bicki ve di - kiş yurdunun bu seneki mezunla - rına dün diplomaları verilmiştir.

* Sultanahmette inşası takarrür eden belediye sarayı için 500 bin liralık istimlak yapılacaktır.

* Adliyenin vaz tatili bu akşam bitmektedir. Yarın sabah bütün mahkemeler işe başlayacaktır.

DISARDA:

* Danimarka hükûmeti, tamami - le bitaraf kalmağa ve Kongedvet ve Drogdenderbybet boğazları metha - line mayn dökmeğe karar vermiştir.

* Finlandiya hükûmeti, Polonya - Fransa ve İngiltere ile Almanya a - rasındaki harbin sonuna kadar Fin - lândivanın tamami le bitaraf kala - cağını bevan etmiştir.

* Oslo'da nazırlar meclisi, Norve - ğin bitaraflığını ilan etmiştir.

* Almanya ile Polonya arasında - ki harpte bitaraf kalacağını ilan e - den İsveç hükûmeti, İsveçin Fransa - İngiltere ile Almanya arasında çı - kan harpte bitaraflığını muhafaza - edeceğini ilan etmiştir.

* Almanyanın Londra maslahat - güzarı doktor Kordt ve elçilik me - murları bugün İngiltereden ayrıl - mışlardır. Holandalı Batavia vapu - ru ile Rotterdam'a gidiyorlar.

* Londra borsası, şimdilik kapalı kalmak kararını vermiştir.

* Röyterin Bükres muhabiri, Ro - manyanın bitaraf kalacağını bildir - mekte ve Sofyadan gelen bir habere göre Bulgaristanın da tam bir bita - raflık muhafaza edeceğini ilâve ey - lemektedir.

* Harpte bitaraf kalmağa karar - veren İrlanda hükûmeti, bütün İr - landa vapurlarının üç renkli İr - landa bayrağını tasamalarına karar - vermiştir. İrlanda'ya girenler ve çıkan - ların pasaport almaları lüzümgel - mekte'dir. Muhaberat, sansüre tabi - dir.

* Japonyada başvekil Abe, Japon - yanın tamami le bitaraf kalacağını teyit etmiştir.

* Papalık hariciye nazırı kardinal Maglione, birkaç gün sürecek bir seyahate çıkmak üzere. Nereye gideceği bilinmiyor.

* Dük de Vindsor ile zevcesi, bü - yük Britanyaya hizmet etmek üze - re İngiltereye dönmek arzusunun iz - har etmişlerdir. Şimdi cenubi Fran - sada Londradan cevap bekliyorlar.

* İhtiyar sihirbaz Cuan-ginin halini görür görmez onun zehirlendiğini derhal anlamıştı ve gözleri birden bire büyümüş bir halde yalnız yüzü ne dehşetle bakarak, hiçbir söz söylemeden boynundan çıkardığı bir tozu Cuan-ginin kalbi üzerine sürmeye başlamıştı. Sihirbaz kırmızı zımrak renkte ve yağlı bir parla - yısta olan bu tozu Cuan-ginin der - risine parmaklarile uğuşturur uğuş - tura içirdi.

O vakit gördüm ki sihirbazın par - makları kâmilan dağlanmış, meşin gibi, yani hiçbir şeyin deri içine nü - fuz edemeyeceği nasırlaşmış bir ha - le konmuştu.

Şüphesiz sihirbazın Cuan-ginin derisine içirdiği bu toz da bir zehir - di. Herhalde derinin deliklerinden insan vücuduna son derece sürat ve kolaylıkla nüfuz eden ve yıldırım süratle kana karışan bir zehirdi. Gene şüphesiz ki bu zehir bütün zehirlerin panzehiri tesirini haiz bulunmaktaydı.

Nitekim sihirbaz parmaklarile bu tozu Cuan-ginin kalbi hizasında bir iki defa uğuşturunca toz kay -

Nevyork limanında bulunmakta o - lan Georgie adındaki İngiliz gemi - sinde hapsedilmiştir.

Bu kadın, 5 senedenberi Cunard Line hattında oda hizmetçisi ola - rak çalışmakta olan genç bir Al - man kadınıdır.

İlk harp esri

İlk harp esiri kadın, dün akşam

Orman insanları arasında: 100

Yazan: L. Busch 35 yılını vahşiller arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Sihirbaz, Cuan-ginin halini görünce onun zehirlendiğini anlamıştı

Ben Bubaya hemen Bazarayı bu - lup yıldırım süratle kabilenin en ihtiyar sihirbazını buraya getirme - sini söyledim.

Buba şaşkın bir halde fırladı. O esnada Hans Cuan-ginin üzerinde çiçekleri yılmış ve kadının bütün vücudunu muayene ederek bir bı - çak yarısı olup olmadığını arama - ya başlamıştı.

Birdenbire sol omuzu üzerine i - çildi.

— Ah, alçaklar! diye bağırdı. Hemen yanlarına gittim.

— Ne var, ne buldun Hans?

Hans kadının sol omuz başındaki iğne yeri gibi küçük bir yeri göster - di. Buradan incecik bir kan sızmak - tayı. Hans dişlerini gıcırdatarak:

— Zavallıyı işte buradan zehirli bir şişle vurmuşlar!.. Ah, melûn kö - pekler! Bu, muhakkak o herifin!

Onun aşığı o melûn köpek!

Filhakika Hans tahmininde aldan - mıyordu. Cuan-ginin vücudunda başka hiçbir bere ve yara izi yoktu. Biçare kadının omuzuna ansızın zehirli bir şiş saplandığı ve kadının derhal yere yuvarlandığı muhak - kaktı. O aralık kayanın arkasından bir Hananın titriyerek önümüze çık - tığını gördüm. Bu adam genç bir Hana delikanlısıydı. Hemen önüm - de yere kapandı. Bana bir şeyler söyledi.

Herifin ne söylediğini anlamıyo - rum. Bereket, o aralık Buba koşa - rak geldi ve Bazaranın koşarak si - hirbazı getirmekte olduğunu söyle - di.

Bubaya: — Bu adam, ne söylüyor, dinle! dedim.

Genç Hana: — Reis! diyordu. Ben bu taşın ar - kasındaydım. Bizim eski reisin kar - deşinin oğlunu uzaktan gördüm. Onu ne yapacak diye gözetliyo - rum. O geldi bu ağacın arkasında saklandı. Tam Cuan-gi dansederken buraya doğru yaklaştığı zaman ar - kasından bir yılan gibi atlıyarak e - lindeki uzun bir dikenli Cuan-ginin omuzuna sapladı.. Kadın bir çığlık atıp yere yuvarlandı..

Melûn o vakit koşa koşa kaçtı. — Nereye doğru kaçtı?

— Ormana doğru.. İşte bu tarafa. Genç Hana eliyle (Cinli orman) istikametini gösteriyordu.

O esnada Bazara ile ihtiyar sihir - baz koşa koşa yetiştiler.

Sihirbaz beni ve yerde yatan Cu - an-giyi görünce hemen işi anladı ve boynundan aceleyle bir muska gibi bir şey çözdü.

İhtiyar sihirbaz Cuan-ginin halini görür görmez onun zehirlendiğini derhal anlamıştı ve gözleri birden bire büyümüş bir halde yalnız yüzü ne dehşetle bakarak, hiçbir söz söylemeden boynundan çıkardığı bir tozu Cuan-ginin kalbi üzerine sürmeye başlamıştı. Sihirbaz kırmızı zımrak renkte ve yağlı bir parla - yısta olan bu tozu Cuan-ginin der - risine parmaklarile uğuşturur uğuş - tura içirdi.

O vakit gördüm ki sihirbazın par - makları kâmilan dağlanmış, meşin gibi, yani hiçbir şeyin deri içine nü - fuz edemeyeceği nasırlaşmış bir ha - le konmuştu.

Şüphesiz sihirbazın Cuan-ginin derisine içirdiği bu toz da bir zehir - di. Herhalde derinin deliklerinden insan vücuduna son derece sürat ve kolaylıkla nüfuz eden ve yıldırım süratle kana karışan bir zehirdi. Gene şüphesiz ki bu zehir bütün zehirlerin panzehiri tesirini haiz bulunmaktaydı.

Nitekim sihirbaz parmaklarile bu tozu Cuan-ginin kalbi hizasında bir iki defa uğuşturunca toz kay -

boldu. Yani, cilt tozu derhal içti. Hepimiz merak içinde, neticeni ne olacağına bakıyorduk.

Bir dakika geçmedi ki Cuan-gini - müthiş bir surette titrediğini ve a - kabinde vücudundan yağmur dam - laları gibi terler fışkırdığını hayret - le gördük.

Demek ki panzehir derhal kana - karışmış ve bütün zehiri ter halin - de vücuttan dışarı fışkırtmağa baş - lamıştı. Filhakika biraz sonra Cu - an-gi yerde hızlı hızlı solumağa fakat sakın bir hal almağa başla - mıştı. Bunu gören sihirbaz memnun bir halde gülererek ayağa kalktı. C - vakit sihirbaza sordurdum:

— İhtiyar! Bu kadına ne oldu ğu nu söyler misin?

Sihirbaz sarkmış koca dudakları nı sallayarak:

— Evet! dedi. (Cin memesi) de - nilen müthiş zehirli bir mantarı zehirle zehirlenmiş!

— Mantar zehirle mi? Bunu ne - reden anladım?

— Kadının halini görünce anla - dım. Zira bu zehir böyle titreme ve - rir ve insanı uyutarak öldürür.. Gözler kapalı iken boyuna titrer!

Hayret içinde kalmıştım. Bu ihti - yar zehirlerin âdetâ profesörü ol - muştı! O sırada Cuan-ginin gözle - rini açtığını gördük.

— Hans!.. Hans!.. diye sayıklı - yordu.

Hansın o anda yüzünün sapsarı sarardığını gördüm. Koca Holanda - lı âdetâ bayılacak gibiydi. Gözlerin - de yaşlar sızıyordu.

— Cuan-gi diye sesi titriyerek kızına kavuşmuş bir baba şefkat ve heyecanile Cuan-ginin üzerine içi - lip yanaklarından öpmeye başladı.

Hans, Hana dilinden yegâne söz olarak öğrendiği:

— Şu-hu-yukü?

Sözlerini tekrarlayıp duruyordu. Bu Hana dilinde şu manadadır:

— Beni seviyor musun?

Cuangi başucunda böylece mırıl - danan Hansa tekrar gözlerini aç - rak:

— Havu! dedi:

— Evet!

(Devamı var)

İstanbul Emniyet müdürü

Terfian İsparta valiliğine tayin edildi

İstanbul Emniyet Müdürü Sad - rettin Aka İsparta valiliğine ve İstanbul vali muavinlerinden Mu - zaffer de İstanbul emniyet müdür - lüğüne tayin edilmiştir.

Bundan başka müdür muavini ile birinci, ikinci ve üçüncü şube mü - dürlerinin de başka vazifelere tayin edilecekleri söylenmektedir.

Sadrettin Aka, bu sabah kendi - sile görüşen bir muharririne İspa - ta valiliğine tayinine dair tebliği aldığını emniyet müdür muavini le birinci, ikinci ve üçüncü şube mü - dürlerinin de değiştirileceklerini te - yit etmiş ve bugünlerde müdürlük vazifesini yeni müdür vali muavini Muzaffere devrederek Ankaraya gideceğini, iki haftaya kadar İspa - taya hareket edeceğini söylemiştir.

Sadrettin Akanın bu suretle terfi - an valiliğe tayinini tebrik ve yeni vazifesinde muvaffak olmasını temenni ederiz.

Yeni müdür Muzaffer de vali muavini bulunduğu müddet zarfın - da faaliyetile tanınmış ve çok mu - vaffakiyet göstermiştir. Yeni vaz - fesinde muvaffak olmasını temenni ederiz.

ZAYI — Eminönü malmüdürlü - ğünden almakta olduğum maaşın tatbik mülhürümü zayı ettim. Yeni - sini alacağımдан eskisinin hükmü yoktur.

Sakine Kamer

(K. I. 237),

CEPHEDE MEVLİ TABURU

HABER'in Tarihi Romanı:

Yazan: RAHİM YAGIZ

— 30 —

İki dede, içtima odasında masanın altında uyuya kalmıştı

Konağın selâmlık kısmında usak, larla iki dede, Mustafa ve Nutki havuz başında hâlâ Hallacı Mansur'ı başlayıp Küfeli Ebuhaşimle, Hoca Ahmet Yesevi, Celâleddini Rumi, Şemsî Tebrizî, Muhiddini Arabî ve ilâh... mütesavvıflarla bahsi yürüten konak sahibi Sadri paşa ve Muhtar dede kalmıştı.

Nutki ile Mustafa dede, selâm-ı içim bu yalnızlıktan meraklanmadılar, oturdıkları odayı araya a. raya ilerlediler. Evvelce girmedikleri ve Sadri paşanın mesai odası olarak kullanılan odanın önüne geldiler. Nutki dede kapıyı topuzuna sarırdı.

— Burası olacak erenler!
— Pek âlâ girelim.

Kapıyı açtılar. Oda karanlıktı. Etrafta kitab vitrinleri dizili, yerde kalm bir hal, ortada büyük beyz bir masa bulunan odanın ortasına kadar yürüdüler. Mustafa de de durdu:

— Ne hamarat usakları var ev sahibinin erenler. Anı vâhidde odayı haleti sabıkma irca eylemişler!
— Sahi de öyle!
— Haydi gıdamızı alalım. Burada fazla durmağa da gelmez. Çabuk savuşalım. Hak bilir, bir şüpheye meydan veriz.
— Doğru!

Dedeler çabuk hareketlerle kumalarını çıkardılar. Birer mercimek kadar afyon hapı alarak ağzlarına taktılar, yuttular.

Bu sırada dışarda bir gürültü oldu. Kapıya doğru gelen ayak sesleri farkedildi. Karanlıkta duran Nutki dede ile arkadaş el yordamı ile birbirlerini buldular. Nutki te. şle söyledi:

— Korktuğumuza uğradık erenler. Galiba hademe tayfası buraya geliyorlar. Bizi burada görürlerse şüpheye düşerler. Korktuğumuza uğrartır. Bunlar savuşuncaya kadar saklanalım.

— Nereye ededem?
— Şu masanın altına!

Ayak sesleri yaklaşıyordu. İki mevlevî sikkelerini bastırarak masanın altına daldılar. Yerlere kadar sarkan yeşil çuha örtünün uçlarından kaydılar. Halının üstüne boylu boyuna uzanarak nefeslerini tutup beklediler.

Birkaç dakika sonra ayak sesleri kapının önüne geldi. Kapı açıldı. İçeriye üç hizmetkâr girdi. Ellerindeki fenerleri birer tarafa koydu-

lar. Toz bezleriyle iskemlelerin, kitab vitrinlerinin tozlarını silmeğe koyuldular.

Aralarında konuşan hizmetkârların sözlerinden, ertesi sabah Haleb mütehayyizanının burada erkenden toplanarak bir işi müzakere edecekleri anlaşılıyordu.

Dedeler, hizmetçiler odadan çıkınca kalkıp savuşmak gayesiyle yu muşak halının üzerine uzanarak beklerlerken içki buharile dönen yorgun kafalarına afyonun da tesiri inzınam edince hafif tertib içleri geçti, sızdılar.

Muhtar dede ile hayli mübâhaseden sonra, misafirlerin gittiğini öğrenen Sadri paşa, dedenin yanına bir usak katarak onu da konakladığı eve gönderdikten sonra geceyarısını geçen saate bakmış ve usaklara:

— Yarın sabah vali paşa ile kumandan ve diğer zevat burada toplanacağı. Selâmı iç odasını geçeden temizleyin ve öyle yatın!

Emrini vermiş, hareme çekilmişti. Usaklar bir saat kadar bu işle meşgul olduktan sonra odanın kapısını çektiler. Nutki ve Mustafa dedeyi masanın altında uyuklamakla terkederek yataklarına gittiler.

GARİB BİR VAKA

İki dedenin masa altı uykusu bütün derinliğiyle ertesi sabaha kadar devam etti.

Sabahleyin, daha kahvaltı saatinde Haleb mütehayyizanından bir kaç kişi Sadri paşanın kapısını çaldılar. Girdiler. Doğru selâmlığa, paşanın odasına alındılar.

Bunu müteakip kısa faslalarla diğer zevat, Haleb müftüsü, kumandan, vali birer birer geldiler. 14 kişilik bir heyet halinde toplanan misafirler, altında iki mevlevî dedesinin uyuduğu masanın başına geçtiler, oturdular.

Bu zevatın, Sadri paşanın evinde toplanmasının sebebi vardı. O da Cemal paşanın verdiği bir emirle müterakim vergi bakayası, nın süratle istifası, tekâlifî harbiye yoluyla elde mevcut deve, es-ter, merkeb ve aşar kırsaklarının toplattırılmasıydı.

Bu iki emir hususî ehemmiyeti haiz bulunuyordu. Haleb mühakkamatındaki aşiretlerin mühim bir kısmı bu emrin tatbiki neticesinde hükûmete muhalefet edeceklerdi. (Daha var)

İst. Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Haydarpaşa hastanesi için lüzumu olan 450 ton kökkömürü satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 20 eylül 939 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen kıymeti 7875 liradır. İlk teminatı 591 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektubla ile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile beraber ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonu na vermeleri (6813)

Gümüşsuyu hastanesi için lüzumu olan 345 ton kökkömürü satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 18 eylül 939 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 6265 liradır. İlk teminatı 470 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin belli gün ve saatte ilk teminat makbuzu veya mektupları ile ve kanunî vesikalar ile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri (6814)

Şeraif ve evsafı dahilinde 32 kilo sarı sabunu kösele ile bir kilo keten sarı makarası satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 18 eylül 939 cuma günü saat 15.30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 10 liradır. İlk teminatı 8 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin belli gün ve saatte ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (6815)

33. tümen birlikleri için 799000 kilo odun satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 18 eylül 939 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti 8789 liradır. İlk teminatı 660 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin belli gün ve saatte ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve kanunî vesikalar ile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (6816)

Komutanlığa bağlı birlikler için şeraif ve evsafı dahilinde altı üst lü çift erat karyolası satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 18 eylül 939 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. İlk teminatı 375 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin belli gün ve saatte ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve kanunî vesakile birlikte belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (6817)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssü Bahri K. satın alma Komisyonundan

Cinsi	kilosu	Tahmini fiyatı	tutarı
		kuruş	san
Yulaf	124.000	5	25
			lira
			6510

1 — Kara birliklerinde mevcut havyanatın senelik ihtiyaçlarından yukarıda miktarı yazılı yulaf kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 20 eylül 939 çarşamba günü saat 16 da İzmitte tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır. Bu işe ait şartname bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği bu işle alakadar olduklarını gösteren vesikalarını ve (488.25) liralık ilk teminatlarla birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatte tam bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (6958)

Ekzamin

Ekzaminin ilâdır.

Kara ve kırsaklarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Istanbul Belediyesinden:

Belediye tamir atölyesinde istihdam edilmek üzere Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan motor tamircisi, karuseri ve sağı işçisi olmak üzere 10 işçiye ihtiyaç vardır. Tebeyyün edecek kabiliyet ve ehliyetlerine göre beş liraya kadar yevmiye verilecektir. Taliplerin çalıştıkları yerlerden alacakları bonservislerle belediye reisliğine istida ile müracaat. (6980)

GİZLİ VAZİFE DEN HARİCİYE NAZİRLİĞİNE

— 17 —

Yevren. FETHİ KARDEŞ

Hes sevinçle söylendi:

— Bravo! Führer şimdi Berlind bulunuyor. Yarın ikinizin buluşması mümkün olacaktır sanırım.

Filhakika ertesi günü Hitler, fon Ribentrop'a buluştu. Saatlerce süren mülakatın sonunda sabık mülâzım, misafirini "çaya kadar uğradığı zaman onun elini sıkarken hayatında ilk defa olarak şu hitapta bulundu:

— Führer'ın

PARTİNİN ELÇİSİ

Joachim fon Ribentrop böylece Hitler partisinin bir nevi elçisi oldu. Tanındıkları sayesinde Hitlerle Almanyanın ağır sanayiine hâkim olanlar arasında mülakatlar tertip etti. Bu yüksek sanayiciler, fon Ribentropun tavsiyelerinin de yardımıyla, Hitlerin iş başına gelebileceğine kanaat getirdiler. Büyük para yardımları partinin boş kasasına yağmağa başladı.

Hitlerin Ribentropa bundan sonra verdiği vazife az çok siyasi bir mahiyette oldu. 1930 da, yani nazilerin iktidar mevkine geçmesinden üç seneye yakın bir zaman önce Ribentrop, Hitlerin iş başına geçmesini muhtelif hükûmetlerin nasıl karşılayacaklarını öğrenmek maksadıyla Avrupa'nın mühim hükûmet merkezlerini dolaştı.

Bu malûmat alma siyasetinin hakiki gayesini kimse anlayamadı. Çünkü fon Ribentrop şampanya ticareti maksadile evvelce de böyle çok dolaşmıştı, bu seferki seyahat bu sebeble kimsenin dikkatini çekmedi.

Haftalarca süren bu seyahat fon Ribentropun yeni gireceği mesleğin bir başlangıcı oldu. Bu, turne esnasında, kibar ve zengin muhitlerde tanınmış olması sayesinde, İngiltere ve Fransa'nın mühim siyasi şahsiyetleriyle karşılaşmağa ve bu arada fikirleri Hitlerin fikirlerine uygun veya yakın kimselerle tanışmağa muvaffak oldu.

Bu Avrupa turnesinden döndüğü vakit Hitler'e öğrendiklerini anlattı. O da kendisini hararetle tebrik edip elini sıkarak:

— Bravo, azizi. Ribentrop, dedi. Fevkalâde çalışmış ve muvaffak olmuşsunuz.

YENİ MÜŞKÜLAT

Almanyanın başına nazi idaresinin gelmesi günden güne yaklaşmaktaydı.

31 temmuz 1931 de yapılan seçim Hitler partisinin büyük bir zaferi

oldu. Parti 230 mebusluk kazanmış, bütün rakip partilerin en kuvvetlisi haline gelmişti.

Şimdi başvekilin tayini meselesi ahiyordur. Bu zâtın en kuvvetli partiden alınması teamülden olduğuna göre Hitler olması bekleniyordu. Fakat ihtiyar mareşal Hindenburg Hitlerin başvekil olmasına şiddetle muarızdı:

— Ben hayatta iken Hitler başvekil olamaz!

Hitler hiç beklemediği bir felâketle karşılaştı. Hindenburg Hitlerin başvekil olmasına inat ve ısrarla muhalefet ediyordu. Bu inat ve ısrarı yüzünden, o zamana kadar müzaheret ettiği Hitleri birdenbire onun o zamana kadar en büyük istinatgâhi olan ordudan mahrum bıraktı.

Hitlerin emrinde o zaman 600.000 S.A. vardı. Bunlar harekete geçerek Berlin üzerine yürüyebilirlerdi. Fakat bu takdirde karşılarında Rays'leri bulacakları muhakkaktı.

Bu vaziyet yeni müşkûlât ve felâketler doğurdu. Partinin o zaman yirmi milyon kadar borcu vardı. Fakat alacaklılar müsterih ve emindiler: Hitler yakında iktidar mevkine geçecek ve onların alacaklarını azlasile ödiyecekti. Hitlerin, Hindenburgun muhalefeti yüzünden, iktidarı ele alamıyacağı anlaşılınca alacaklılar partiyi tazyike başladılar. Partinin varidatı da birdenbire müthiş surette eksildi.

Göbels bu sırada hatıra defterine şunları yazmıştı:

"... Alacaklılar gittikçe daha tehditkâr bir tavır takınıyorlar, partinin alacaklı da ödenmiyor. Partinin mali vaziyeti feci. S.A. şeffaflarının sınırlarını satmak üzere grup grup yahudi gazetelerine gidiyorlar. Sonumuz yaklaştı..."

(Göbelsin hatıra defterinden 7 santeşrin 1932 de yazılmış olan kısmından...)

Hitler fevkalâde kederli ve meyyustur. Bir gün Göbelse şöyle diyor:

— Partim mahvolursa ben yaşayamam. Oyle bir gün gelirse, işlemin artık düzeltilmesine imkân olmadığına kanaat etirdiğimden üç saniye sonra rovelverle hayatıma son veririm!

ÜSTATCA BİR PLAN

Bu felâketler yetişmiyormuş gibi partiye günün birinde, evvelkilerden çok daha müthiş bir haber geldi.

(Daha var)

HABER'İN EDEBİ ROMANI

Bir akşam, Recep evine dönmeydi. Zeynep sabaha kadar gözünü kırpmadan kocasını bekledi. Gün ağarırken, köyün muhtarı gelerek, Recebin "Budak yarığı", denilen ucuruma düşerek, öldüğünü haber verdi.

"Budak yarığı", nın altından büyük bir çay geçiyordu. Muhtar, Recebin ölüsünü çayda bulduklarını, vücudunun parçalanmış olduğundan, ucurumdan düşmüş olduğunu anlдықlarını söyleyerek çıktı gitti.

Ondan sonra Zeynep, büyük bir boşluk içinde kaldı. Ağlayamıyor, konuşamıyor, yiyemiyordu. Zayıflamış, solmuştu. Yalnız, hiç ihmâ etmediği bir işi vardı. Kara Tosunu beslemek, bakmaktır. Kara Tosun, iri gövdesi, parlak derisi, uzun boynuzlularla, yaşıtlarından büyük bir öküz olmuştu. Ve Zeynebin kâyeti derdinin en büyük teselsi, kucağında büyüttüğü bu hayandı.

Zeynebin ev sahibi, kira bahanele gelerek, kendisine yüz verirse kirasını istemiyordu. Bir elinin ardından ölmüyordu. Dünür-

kaderi böyle olduğunu, daha bir çok lâf söyledi.

Zeynep, yüzü sararmış, bir yeri ağrıyormuş gibi sallanarak, adamı dinledi. Sonra sandığını açarak, birikmiş parasından ev kirasını verdi. Adamı savdı.

O gece yatağına girerken kapının arkasına büyük bir sırık dayadı. Yüreğine, o zamana kadar duymadığı bir korku düşmüştü. Bunu ne ninesinin ölümünde, ne de kocasını kaybettikten sonra hissetmemişti.

Gözlerinin önüne, o güne kadar karpısından geçen, pınarda yolunu kesen delikanlılar geliyor, onların içleri vahşi pırlıtlarla yanan bakışlarını görür gibi oluyordu.

Ev sahibinin, ak saçlarına, diş dökülmüş ağzına bakmıyarak, evdeki kirasını, çocuklarını, torunlarını düşünmüyerek söylediği sözler, başının içi ateş gibi yakarak, dolaşıyordu.

Komşu kadınlar gülmeyen yüzleri, erkeklerin sırnaşmaları, bütün bunların ortasında yapayalnız kaldığını düşünüyor, göğsüne bir çek taşı konmuş gibi soluk alamıyor boğazını bir el sıkıyor gibi, gözleri

Uçan Sır

Yazan: CAHİT UÇUK

— 7 —

yuvalarından fırlayarak döşeginden sıçıyor, kâpiya, tahta kapaklarla örtülü pencerelere bakıyor.

Bu korkulardan sonra, uykuya daldığı zaman, kendini ancak bir yolda görüyordu. İki yanı kara çullardan divarlarla örülü. Bir sürü aç, ve ağzları salyalı köpek onu kovalıyor, ayaklarına entarisinir etekleri sarılıyor, ayakları taşlara takılıyor.

Köpeklerden kurtulmak için koşarken, önüne, atlayamıyacağı kollar, karanlık bir su çıkıyor, o kendini suya atıyor, vücudunda bir katran yapışkanlığı, etlerinde kö-

peklerin dişlerini hissederek, çırpıyor, ter içinde, yüreği çatlayacak gibi çarparak uyanıyor, gün doğana kadar, sallanarak, inliyerek, yatağında oturuyordu.

Pınara suya gidemez olmuştu. Evde safa bastırarak bir lokma etmek için u kalmamıştı. Kara Tosunun arpası, samanı bitmişti. Açlıktan bakımsızlıktan Akkızın buzağısı ölmüş, keçinin südü kesilmişti.

V

Zeynep, göğsünü açınca, kendini bir döşek içinde buldu. Alnında bir ısıklık, odada gül sirkesi kokusu vardı. Divarlar, raflar, eşya, her

şey kendine yabancıydı. Gözlerini divarlardan çevirince, yatağın yanı başında, yabancı bir erkek gördü. Şaşkınlıkla ona baktı.

— İyice misin Zeynep?

Zeynep, cevap vermek istedi. Dil damla ısıklık kalmamıştı. Ancak kuru bir sesle:

— Su...

Diyebildi. Erkek, ayağa kalktı. Uzun boylu, geniş omuzlu, kıvrık saçlı bir adamdı. Ayağında, burnu, topukları kırmızı nakışlı, beyaz yün çoraplar vardı. Parmaklarının ucuna basarak, ilderdeki testiye doğru giderken, hasırlar ezilerek hışırıyordu.

Zeynep, gözleri onda, başının içi kuralıyor, nerede olduğunu, niçin yattığını bulmak için çabalıyordu. Fakat, her şey, bütün düşüncesi bir sisin arkasına gizlenmişler, aydınlaşa çıkmıyordu.

Erkek, testiden, elindeki bakır tase su doldurarak, yatağa doğru yaklaştı.

Zeynep, kıpırdamak istedi. Birdenbire keskin bir sancı sol bacağına saplanmıştı. İnliliyerek gözlerini

kapadı. Büyük bir yorgunluk damarlarının içine yayılıyordu.

Başının altına bir elin uzandığını, kendisini yavaşça kaldırdığını hissetti. Bacağının kıpırdamamasına dikkat ederek, doğruldu.

Dudaklarına soğuk bir şey dokununca, gözleri yarı aralandı. Ağır ağır suyu içti. Vücudunu kaplayan yorgunluk hafiflemiş gibiydi. Daha rahat düşünabiliyordu.

Erkek, yatağın kıyısına oturmuş, onun yüzünü bakıyordu. Çakır gözleri parlıyor, bir eliyle sivri kumral bıyık'ını okşuyordu.

— Bacağın sızlıyor mu Zeynep?

Zeynep, göz kapaklarını örterek:

— Evet, dedi.

Ve birdenbire, başının içindeki düşünceleri örten sis perdesi kalktı. Ellerile yüzünü örttü. Her şeyi hatırlamıştı. Bir gece... Sallanarak haykıran ağaçlar, uluyan köpekler, gene korkuyor, çeneleri birbirine çarparak vuruyordu. Arkasına birizlenmiş, kocaman pamuklarla boğazını sıkacağı sanyıyordu.

(Devamı var)

HİKAYE

Kezzap şişesi

Mektubu aldığı zaman Kemal'in kimliğini tanımadı. Zaten onu sevmeye evvel bir iki kere, askerlik yapmış olukları alayın bulunduğu kasabanın küçük garajında görmüştü. Arkadaşlık, pek ilerlemiş değildi.

— Sevgili Ahmet, diyordu mektubunda, beni en kısa bir zamanda görmeye gel, senden bana ait mühim bir şey isteyeceğim..

Ahmet:

— Hiç olmazsa, bunu bu kadar yazmasa bari, diye düşündü, zaman işleri düşerse o zaman gelebilir.

Görmeye karar verdi. Fakat o gün, son bir merakını yenemedi.. Kemal'in evine gitti.

Mobilye çok güzeldi.. Kendisini temiz giymiş bir hizmetçi karşıladı. Salona aldı. Ahmet arkadaşını uzaktan görür görür, onda fevkalâde sıklık fark etti. Kemal, çok keyifli görünüyordu. Dışlarında bir tebessüm vardı.

— Azizim, dedi, seni hayatımda çok heyecanlı ve vahim bir anında çağırdım. Sana güvenebilir miyim?

— Ha! Evet, fakat..

— Dinle! Ben evleniyorum. Fevkalâde bir düğün.. Büyük bir zengin bir kız..

Ahmet şaşkın bir halde cevap verdi:

— Tebrik ederim, dostum. Fakat bu işde her halde benim nasihatime ihtiyacın olmasa gerek..

— Kim ki ben artık kartlaşmış es bir bekârim!

— Kemal bunları duymamış gözüyle..

— Seni tabii düğünüme davet ettim. 20 Nisanda.. Umarım o gün serbestsin..

— Evet, ama, sahilтик yapmak, adamakıllı sıkar..

— Pekâlâ, ben de zaten seni şaşırtmak için çağırmamıştım. Çok mühim bir şey isteyeceğim, Ahmet, bir revolverin var mı?

Ahmet şaşkırt ve işi şakaya vurdu:

— Hayır, fakat bulabilirim..

— Kimi bulursan mı öldürmen icap eder?

— Kemal omuzlarını silkeli ve büyük bir ciddiyetle sözüne devam etti:

— Zaten tabancaya ihtiyacın olmayacaktır. Çünkü kuvvetli ve güçlü bir görünüştün var.. Alayda, her zaman, senden ödü patlardı..

— O gün ise, harikulâde, bütün mahkemeye harikulâde.. Şimdi senden istediğim şu: O gün belediye da..

— Herkesen evvel gelmeli.. Yapacağın iş, davet edilme..

— Olmasın, rahmen, muhakkak, bir köşeden, bir koridor..

— Ne bileyim, bir direk arkasından çıkacak bir kadını kontrol et..

— Anlamıyorum!

— Birazdan anlayacaksın..

— Fotojenik bir genç kızdır..

— Muhakkak başında mor yuvarlak papkası, gri astragandan bir şerh olacak.. Kinli bakışlarından..

— Herkesen tanıyacaksın.. Ellerile..

— İçinde bir şişe ke..

— Şişeyi yapıldı ya bu şişeyi..

— Rezalet çıkarmak için gü..

— Patlatır, ederek üzerimize a..

— Hayatının, istikbalimin mevzuu..

— Böyle bir anda onun..

— Hareketi yapmasına mâni ola..

— Var ki o da senden başkası o..

Ahmet bir an düşündü:

— Bu bir vazife değil!

— Amma yaptın, sen korkacak..

İSTANBUL

Sehhar Bir Şehir

Asyanın Muazzam Kapısı

Dünyanın en güzel şehirlerinden ve Sidney, San Francisco, Hong - Hong, Rio de Janeiro ile birlikte en büyük limanlarından birini teşkil eden İstanbul, eğer umumun alâkasını celbediyorsa bundan tabii bir şey tasavvur olunamaz.

Bu parlak şehirde esnâfın derhal gözüne çapan şey, son zamanlarda vücuda getirilmiş olan asari medeniyet ve bu babda istihlal edilmiş olan terakilerdir.

İstanbul, yalnız sanat zemininde ve onun bir şubasını teşkil eden mimarlık vadisinde değil, diğer sahaların kâffesinde de uzun uykusundan silkinip kalkmış bulunuyor. Ezcümle, iktisadî ve içtimai zeminlerde parlak neticeler, elde etmiştir. Hele hızıssihha zemininde yapılmış olan hadsiz hesapsız ıslahat tetkik edildiği zaman, bu terakiler daha bariz bir tarzda nazara çarpar.

Bu sıhhi tedbirlerden bir çoğu sıtmanın asırlardanberi, şehirler ve köylerde müthiş tahribat icra eden bu âfetin izalesine masruftur. Bu korkunç hastalığın önüne geçmek için her türlü ihtiyatlara tevessül olunuyor. Ancak içlerinde en önemlisi kinin istimali ve bunun sistematik bir tarzda inkişafına hasrı meşai edilmektedir.

Cemiyeti Akvam sıtma komisyonunun tavsiyesi mucibince, sıtma mevsimi esnasında hastalığa tutulmamak için günde 400 miligram kinin, musabiyet halinde ise tedavi için 5 kadar 7 gün müddetle yevmiye 1 gram kadar 1,3 gram kinin alınması icabeder.

nuz Kemale..

— Ah! Sizi temin ederim ki, Kemal dostum değil, ancak bir tanıdığım..

— Bu cümle bir hayli izahata muhtaçtır. Oracıkta bir çeyrek, sonra da Ahmedin odasında bir saat beraber kaldılar ve konuştu..

— Şükranın o yeşil harelî gözleri, bu eski bekârı yola getirdi. İki ay sonra aynı nikâh dairesine tekrar geldiler.

Fakat bu sefer ne mükellef bir merasim, ne de damadı korumağa memur bir muhafız vardı.

Melekzad KARDEŞ

Paylaşılamiyan çocuk hikâyesi

Nermin hakiki annesinin yanına döndü

Anası Fatma İlhana üçüncü defa tesliminden sonra komşularından Hicran adında bir kadını gezmeye gitmek üzere Kerestecilerde otobüs beklerken mahallebeci Ali tarafından kaçırıldığı iddia edilen "paylaşılamiyan Nermin çocuk", 20 günlük bir tagayyübü müteakip evvelki gün, kendi kendine anası Fatma İlhana evine gelmiştir.

Nermin eve geldiği zaman iddiaya göre ağlamış ve:

— "Ali beni çok seviyordu. Fakat karısı Fatma Nezahat ile bıldırdı Semahat mütemadiyen dövüyor, aç ve susuz bırakıyorlardı. 20 gündür bir odada kapalıydım. Bugün kimse görmeden kaçtım. Artık beni bırakma anneciğim!", demiştir.

Bu suretle dört senedenberi sürüp giden bu dava da halledilmiş oluyor.

LEYLİ ve NEHARİ

Sen Benua Fransız Erkek Lisesi

İstanbul, Galata, Posta kutusu 1330

İlhari Fransızca kurları vardır. OLGUNLUK İMTİHANLARINA HAZIRLAR

Kayıt muamelesi Pazar gününden maada her gün saat 9 dan 12 ye kadar yapılır.

Okul 18 Eylül Pazartesi günü açılacaktır

KANZUK URİNAL

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücutta toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzetli hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

SİPOR

İngilterede

Lik

Mağları tahil edildi

Londra, 4 (A.A.) — İngiliz futbol federasyonu bütün lik mağalarının tatiline karar vermiştir.

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen iki adet (200) lira kıymetinde kuzu derisi siyah kürk manto 7-9-939 perşembe günü saat 9 dan 11 de kadar ve muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde 9-9-939 cumartesi günü aynı saatten itibaren Mahmutpaşa kürkçü hanında 35 numaralı dükkân önünde açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

(K. İ. 236)

Davis kupası

İlk karşılaşmalarda Amerikalılar 2-1 galip

Filadelfiya, 4 — Kupa müdafii Amerika ekibiyle Avustralya arasındaki maçlara Amerikalı Robert Riggs ile Avustralyalı Bromvich arasındaki tek karşılaşmalarla başlanmıştır.

Vimbeldon şampiyonu Amerikalı Riggs, rakibini 6-4, 6-0, 7-5 mağlup etmiştir.

İkinci günü alınan neticelerden sonra, vaziyet 2-1 Amerikalıların lehindedir.

Avustralyalılar, iki tek karşılaşmayı ikaybettikten sonra Kuist - Bromvich çifti, Kramer - Hunt çiftini 5,7, 6,2, 7,5, 6,2 mağlup etmiştir.

Olimpiyat

Oyunları tehir edilmiyor

Helsinki, 4 (A. A.) — Dünya, aldığı son vaziyete rağmen, Finlandiya olimpiyat komitesi 1940 olimpiyat oyunlarının tatbikından vazgeçmemiştir.

Son günlerde muhtelif memleketlerden vaki olan istinzaç üzerine, Finlandiya olimpiyat komitesi, dün yapmış olduğu bir toplantıda beynelmilel olimpiyat komitesi reisi kont Bailletlatur'un telefonla alınan muvafakati üzerine, bütün dünya bu tebliği neşir ve tamlam etmiştir.

"Birbirini takip etmekte olan hadiselerin fırtınası 1940 olimpiyat yapısına da çarpmaktadır. Fakat Finlandiya kayasma kurulmuş olan bu yapıyı sarsmamaktadır. Finlar diyarın bu gençlik bayramını hazırlayıp tatbik etmek hususunda ki azmi sarsılmaz bir mahiyette dir.."

Alemdar sineması

ARTIST AŞKI

Kara Korsan

344

JOZEF BALSAMO

— A! Teşekkür ederim madam..

— Bu husus için lâzımgelen emirleri verdim.

— Nerede yemek yiyeceğim?

— Zamorla beraber sofrada oturacaksınız..

— Ben mi?

— Şüphesiz, kralın saray müdürü ile doktoru bir sofrada yemek yeyebilirler. Eğer karnınız açsa gidip beraber yeyiniz..

Jilber öfkeli bir tavırla:

— Karnım aç değil, dedi.

— Pekâlâ.. Şimdi karnınız aç değil, fakat akşam acıktırsınız.

Jilber başını salladı..

Şon sözüne devam etti:

— Bu akşam olmazsa yarın, yahut öbür gün.. Ah! İnatçı filozof.. Her halde inatçı terkederseniz.. Eğer ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

— Eger ısrarda devam ederseniz.. Eger ısrarda devam ederseniz..

manlarda daima böyle yapmak adetiydi.

Kendisini oraya götüren uşağın odanın dışına çıkmasını bekliyordu.

Kendisini Zamorun odasına bitişik küçük bir yemek odasına götürdüler..

Zamor da sofradaydı.

Jilber sofraya oturdu, fakat elini yemeğe sürmedi..

Saat üçte madam Dübarri Parise gitti, biraz sonra da gidecek olan Şon, lâzım gelen talimatı verdi. Eğer Jilber, rahat durursa, tatlılar verilmesini, aksi hâlette devam ederse tehditle bir saat kadar hapsedilmesini emretti..

Saat dörtte doktor elbisesini takımla getirdiler. Sivri külah, peruka, siyah ceket, siyah ve geniş pantolondan ibaret olan bu takım elbiseye, bir kitap, uzun bir baston, bir de beyaz yakalık ilâve edilmişti.

Bu eşyayı getiren uşak, bunları birer birer Jilber'e gösterdi.

Jilber inat eder bir hareketle bulunmadı.

Uşağın arkasından vekilharç, mösyö Grank gelerek bu elbiseyi nasıl giymek lâzım geleceğini anlattı.

Delikanlı, vekilharcın söylediklerini de büyük bir sabır ve

sızdan ayıran için kat'iyyen lâstik kelime değildir.

— Anladım. Mösyö Filip dö Taverney iyi, mösyö vikont Dübarri kötü..

— Bana göre öyle matmazel, benim vicdanıma nazaran öyle..

Matmazel kederli bir tavırla:

— İşte yolda bulduğum şey! İşte bana hayatımı borçlu olanın mükâfatı diye söylendi.

— Yani size ölümünü borçlu oluyorsunuz..

— Bu da o demek..

— Bilâkış hayır..

— Nasıl?

— Ben size hayatımı borçlu değilim, siz atlarınızı benden hayatı almaktan menettiniz. İşte, bu, bahusus onu meneden de siz değilsiniz, postacı..

Şon hayret ve dikkatle bakarak dedi ki:

— Ben, seyahat halinde yaptığım altında kolumu, dizleri altında ayağımı bulmağı pekâlâ bilen bir yol arkadaşından biraz ziyade hatırlanışlık beklerdim.

Şon bu sözleri söylerken o kadar bir letafet, o derece bir teklifsizlik göstermişti ki Jilber; Zamoru, terziyi; hattâ davet edildiği sofrayı unuttu..

Şon, Jilberin çenesini okşayarak sözlerine şöylece devam etti:

— Bilirim hatırlı sayıyor..

sun, Filip dö Taverney aleyhinde şahadet edeceksin, değil mi?

— O! bunun için hayır, kat'iyyen olmaz..

— Niçin inat ediyorsun?..

— Çünkü kabahat Vikont Dübarride idi.

— Ne yaptır da kabahat onda oldu?..

— Veliâhdin karısını tahkir etti. Halbuki Filip dö Taverney..

— Sonra?..

— Onu müdafaada haklıydı..

— Görünüşe nazaran veliâhdin karısına ehemmiyet veriyorsun..

— Hayır, ben adalete ehemmiyet veriyorum.

— Jilber, sen delisin, sus, burada bir daha böyle konuşma..

— Öyle ise sual sorduğunuz zaman cevabından beni affet.

— O halde konuşmayı değiş-tirelim. Peki, küçük mösyö, burada hoş görünmek istemez. seniz ne yapmak fikrindesiniz?..

— Hakikat hilâfı iş görerek hoş görünmek mi icap eder?..

— Bütün bu büyük kelimeleri nereden çıkarıyorsunuz?..

— Her insanın kendi vicdanına sadık kalmak hususundaki hakkından..

— Bah! İnsan bir efendiye

İZMİR Acentamız TÜRK ECZA DEPOSUDUR.

larında yemek yemiyeceksiniz..

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Faksim - Fatimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün
süt 15 den sonra Faksim 10127